

PO IZIDU LJUDSKEGA GLASOVANJA V FRANCJI**SVETLE IN SENČNE STRANI ZADNJEGA REFERENDUMA****Ogromna večina francoskega ljudstva odobrila sporazum z Alžirci in obsodila OAS - Zaskrbljenost za bodočnost države - Francija ostane šibka točka v zahodnem taboru**

V središču pozornosti svetovne javnosti je te dni še vedno nedeljski referendum v Franciji. Njegov izid je bil sicer že prej znan, vendar malokateri politični opazovalec je predvideval, da bodo Francozi v tako velikem številu potrdili evianske sporazume, ki priznavajo Alžiriji državno neodvisnost. Kot znano, sta bili francoskim volivcem postavljeni dve vprašanji: 1. ali odobravajo sporazum, ki ga je vlada sklenila s predstavniki Alžircev, in 2. ali se strinjajo, da predsednik republike uporabi tudi izredna sredstva, če se bo izkazalo, da so potrebna za izvedbo sporazuma.

Na obe vprašanji je pritrdilno odgovorilo kar 90,7 odstotka volilnih udeležencev, proti pa jih je bilo samo 9,30 odstotka. Volitev se je udeležilo 75,61% volilnih upravičencev, neveljavnih glasovnic pa je bilo 1 milijon 102 tisoč ali 5,41% volilnih udeležencev.

Iz tega izhaja zlasti tole dejstvo: pozivu nacionalističnih skrajnežev in fašistov, naj Francozi pri ljudskem glasovanju odločno obsodijo vladno politiko za Alžirijo, se je odzvalo samo 6,65 odstotka volivcev, kar vsekakor predstavlja neznatno manjšino.

Zato izid referendum pomeni v prvi vrsti velik in morda odločilen poraz teroristične organizacije OAS, ker je dokazal, da ogromna večina francoskega ljudstva noče imeti s teroristi nič skupnega in da odločno obsodijo kolonialno politiko in zlasti oasovske teroristične metode.

NA POT RAZSODNOSTI

Ce je general De Gaulle, ki ima brez dvoma glavno zaslugo, da je, čeprav previdno in postopno, vendarle spravil Francijo iz slepe ulice, v katero so jo pahnili alžirski dogodki, hotel ponovno ugotoviti, koliko število Francozov imajo za seboj nacionalistični skrajneži, je tokrat dobil natančne podatke. Predvsem se je lahko prepričal, da v Franciji ne bo revolucije in niti državnega udara, če bo krepkeje stopil na prste ducatu generalov in častnikov ter ostalim maloštevilnim političnim zanešenjakom, ki neposredno ali samo moralno podpirajo OAS. Njena usoda je — vsaj v Franciji — stvar, ki odslej zanima samo še policijo in sodnike.

Izid ljudskega glasovanja pa bo gotovo ugodno vplival tudi na ureditev razmer v Alžiriji, ki je pri celotni zadevi še najbolj prizadeta. Nekateri opazovalci sodijo, da je general Salan, vodja teroristov v Alžiriji, že spoznal, da je izgubil bitko. Tako sklepajo zato, ker so člani tajne organizacije

ta teden začeli sistematično uničevati važne javne naprave, sežigati javna poslopja, šole itd., kar ne more biti prav nič drugega kot znak obupa.

Glavna naloga francoskih oblastev v Alžiriji bi odslej torej bila, da preprečijo splošno razdejanje, ki ga imajo v načrtu oasovci, in da ponovno spravijo na pot razsodnosti čimveč Francozov, če nočejo, da bodo njihove koristi v deželi ob Atlaskem gorovju za vedno in nepopravljivo oškodovane.

VOLIVCI V ZAGATI

Zdi se, da je referendum že imel svoje posledice tudi v Alžiriji, ker se je prvič zgodilo, da so nekateri tamkajšnji Francozi javno in glasno obsodili atentat, ki ga je OAS izvršila proti skupini Alžircev. Visoki komisar Fouchet je po radiu in televiziji naslovil na Francoze poziv, naj obrnejo hrbet ljudem, ki pripravljajo njihovo propast. V govoru jim je ponovno obrazložil pravice, ki jim jih je Francija zagotovila v evianskih sporazumih, ter hkrati pohvalil alžirske domačine, ker niso nasledili izzivanjem oasovcev in s tem dokazali, da hočejo tudi za ceno velikih žrtev lojalno izvesti sklenjene dogovore.

Izid ljudskega glasovanja pa ni samo v tesni zvezi z dogodki v Alžiriji, temveč zadeva tudi bodočnost same Francije. Kot smo že omenili, je general De Gaulle v nedeljo od Francozov zahteval, naj ne odobrijo

samo sporazuma z Alžirci, temveč naj mu tudi dajo široka pooblastila, da bo lahko izvedel svoj politični načrt. Mnogi volivci so zato bili v veliki zagati, kajti kot je res, da se popolnoma strinjajo s sedanjo vlado, naj se čimprej uredijo razmere v Alžiriji, tako je tudi res, da nasprotujejo De Gaullovemu pojmovanju demokracije in zlasti še krepkejši utrditvi njegove osebne oblasti.

Zato je treba na izid nedeljskega referenduma gledati z dvojnega stališča. Kar zadeva vladno politiko za Alžirijo, se lahko trdi, da jo odobrava ogromna večina francoskega ljudstva, povsem drugačna pa je zadeva posebnih pooblastil predsedniku republike. Tu ni nikakor mogoče trditi, da se s tem vprašanjem strinja velika večina Francozov, saj je znano, da so mnogi volivci samo zato pritrdilno odgovorili na obe postavljeni vprašanji, da bi ne onemogočili rešitve perečega alžirskega problema.

ZADRŽANJE STRANK

Mnoge stranke, med njimi tudi komunisti, so tako raje žrtvovala eno glavnih točk svojega političnega programa, kot da bi si prevzele odgovornost za morebitni neuspeh vladne politike do Alžirije. Tega mnenja ni bila samo združena socialistična stranka bivšega ministrskega predsednika Mendès-Franca, ki je svojim pristašem svetovala naj na glasovnici napišejo »da« za prvo vprašanje in »ne« za drugo. Po tem nasvetu se je ravnalo 1 milijon in 102 tisoč volivcev, česar ni mogoče podcenjevati.

Zakaj so zahodnjaki zaskrbljeni

Ugotoviti je treba na vsak način, da se z zadnjim ljudskim glasovanjem ni utrdila De Gaullova oblast v državi in da s tem 5. francoska republika še ni stopila na pot državne konsolidacije. Odgovorni francoski politični krogi so zato še vedno zaskrbljeni za prihodnost svoje države, ker menijo, da se sedanja njena ureditev lahko ohrani samo toliko časa, kolikor bo mesto predsednika republike zavzemal general De Gaulle. Če bi ga on zapustil, bi celotna država zašla v hudo krizo, kajti v Franciji ni osebnosti, ki bi lahko sedanjega predsednika nadomestila.

Ne glede na zaskrbljenost za bodočnost pa obstajajo še druge, trenutne težave. Zdi se, da tudi v sedanji vladi ni enotnosti in prav te dni se govori, da bo v njeni sestavi prišlo do precejšnjih sprememb. Ministrski predsednik Michel Debré namerava baje odstopiti, ker ostali člani vlade nasprotu-

jejo njegovemu predlogu, naj se predčasno razpusti parlament in se že maja razpišejo nove državnozbornske volitve. Debré sodi, da je sedaj najbolj ugoden trenutek, da se v parlament izvoli krepko število De Gaulle naklonjenih poslancev, kar je nujno potrebno, če se hoče izvesti obširni predsednikov politični program.

DE GAULLOV PROGRAM

Ta sestoji iz treh glavnih točk. Prva predvideva, naj se ustava tako spremeni, da bo predsednik republike neposredno izvoljen od ljudstva in da bo edini odgovoren za vladne posle. Parlament pa bi postal le zakonodajni organ države.

Druga točka programa predvideva preureditev vojske, tretja se pa tiče mednarodne politike, kjer namerava De Gaulle

RADIO TRST A

• NEDELJA, 15. aprila, ob: 9.00 Kmetijska oddaja; 10.00 Prenos maše iz stolnice Sv. Justa; 12.15 Vera in naš čas; 14.45 Vokalni kvintet Niko Stritof; 15.40 Portret v miniatutri; Wilma de Angelis; 17.00 Tvorica sanj, obzornik filmskega sveta; 18.30 Tržaški obiski: »Trebče«; 19.15 Nedeljski vestnik; 21.20 Skladbe tržaških avtorjev; 22.00 Nedelja v športu.

• PONEDELJEK, 16. aprila, ob: 18.00 Italijanščina po radiu; 18.30 Glasba iz 18. stoletja — Gluck: Simfonija v G-duru, Mozart: Simfonija št. 35 v D-duru KV. 385 (Haffner); 19.00 Postni govori — Mirko Mazora: »Getsemani — Kristusovo duševno trpljenje in naš čas«; 20.30 Giuseppe Verdi: »Moč usode«, opera v štirih dej. Približno ob 21.00 Opera, avtor in njegova doba.

• TOREK, 17. aprila, ob: 18.00 Sola in vzgoja — Ivan Theuerschuh: »Imejmo razumevanje za stisko mlade duše«; 18.30 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja — Koncerti v Augusteu: »Zadnje obdobje 1925-1938«; 19.00 Pisani balončki, radijski tednik za najmlajše; 21.00 Drame in epopeje našega stoletja — Saša Martelanc: »Sarajevski preludij«; 21.30 Koncert pianista Claudia Gherbitza — Pavle Merku: Romanca op. 1, Dve glasbeni vezili, Drobnice op. 9, Diverzione in melodija, Tri skladbice za Evico; 22.00 Obletnica tedna — Rado Bednarik: »Ob 100-letnici smrti polarnega raziskovalca Jamesa Rossa«.

• SREDA, 18. aprila, ob: 18.00 Slovenščina za Slovence; 18.30 Italijanski operni pevci: »Gianna Petterzini«; 19.00 Zdravstvena oddaja (dr. Milan Starc); 20.30 Klasič meseca — Luigi Pirandello: »Henrik IV.«, tragedija v treh dej. Prevod Ivan Savli, igrajo člani SG v Trstu.

• ČETRTEK, 19. aprila, ob: 18.00 Radijska univerza — msgr. Jakob Ukmar: Iz zgodovine vesoljnih cerkvenih zborov: »Pot iz prvega v drugi vatičanski koncil«; 19.00 Lepo pisanje, vzori in zgledi mladega rodu; 19.30 Rachmaninov; Otok mrtvih, simfonična pesnitev op. 29; 20.30 Händel: »Mesija«, oratorij za soliste, glasove, zbor, klavičembalo, orgle in orkester (1. del); 21.45 Književnost in umetnost: Dve pesniški zbirki »Rdeče bivanje« Karla Vladimira Truhlarja in »Korenine vetra« Kajetana Koviča (A. Rebula in M. Jevnikar); 22.00 Donizetti: Rekvijem za soliste, zbor in orkester.

• PETEK, 20. aprila, ob: 11.45 »Obisk v sedmih cerkvah večnega mesta« (Stanko Janežič); 18.00 Italijanščina po radiu; 18.30 Testi: »Križanje«, za moški zbor, godala, pihala, timpane in tri klavirje — Pellegara: Madridski rekvijem, za zbor in orkester; 19.00 Postni govori — dr. Franc Segula: »Prestol križa«; 20.30 Gospodarstvo in delo; 20.40 Bach: Angleška suita št. 1 v A-duru; 21.00 »Zvesto drevo«, oddaja za veliki petek (Genesius Jones - Saša Martelanc); 21.30 Antonin Dvorak: »Stabat Mater«, op. 58 za soliste, zbor in orkester.

• SOBOTA, 21. aprila, ob: 11.45 »Kristusov obraz skozi stoletja« (Jože Peterlin); 14.40 Stradellovi, Mozartovi in Beethovnovi samospevi v izvedbi baritonista Marjana Kosa, pri klavirju Livia D'Andrea Romanelli; 15.30 »Prvi greh«, misterij v treh delih (Lope De Vega - Niko Kuret), igrajo člani RO; 17.45 Dante Alighieri: Božanska komedija — Nebesa, 23. sprev. (Prevod A. Gradnik, pripravil B. Tomažič); 19.00 Pomenek s poslušalkami; 19.20 Schubert: Godalni kvartet v d-molu, imenovan »Smrt in deklacija«; 20.00 Športna tribuna; 20.40 Zbor »Jacobus Gallus« iz Trsta; 21.00 »Juda«, »Gospod predsednik« in »Grob«, tri novele o Kristusovi smrti in Njegovem vstajenju (Stanko Majcen); 21.30 Händel: »Mesija«, oratorij za soliste, zbor, klavičembalo, orgle in orkester.

TEDENSKI KOLEDARČEK

15. aprila, nedelja: 6. postna
16. aprila, ponedeljek: Benedikt
17. aprila, torek: Robert
18. aprila, sredo: Apolonij
19. aprila, četrtek: Veliki četrtek
20. aprila, petek: Veliki petek
21. aprila, sobota: Velika sobota

SODOBNA IZNAJDBA

Velika kemična tovarna v Düsseldorfu je iznašala posebno plastično snov za izdelovanje ključev. Ključi te vrste so izredno trpežni, lahki in kar je najvažnejše — skoro neslišno odpirajo ključavnice.

Svetle in senčne strani zadnjega referenduma

(Nadaljevanje s 1. strani)

okrepiti vpliv Francije. Nekateri člani vlade so proti predčasnemu razpustu parlamenta, ker niso prepričani, da bodo nove volitve tako izpadle, kot pričakuje Debré. O vseh teh problemih pa bo zadnje besedo seveda izrekel De Gaulle.

Za razmere v Franciji se, kot je razumljivo, zanimajo tudi ostale zahodne države, zlasti Amerika in Velika Britanija. Kennedy in Macmillan sta na celi črti podpirala De Gaullova prizadevanja za rešitev alžirskega vprašanja, čeprav sta vedela, da bo prav ureditev tega problema De Gaullu dala nov povod za čvrstejši poseg v mednarodno politiko. Znano je, da o tem vprašanju ima francoski predsednik svoja posebna stališča, ki se v marsičem razlikujejo od ostalih zahodnjakov in ki jih tudi z neverjetno vztrajnostjo zagovarja in brani.

V ČEM GREDO NARAZEN

De Gaulle se z Amerikanci in Angleži ne strinja glede politike do Sovjetske zveze, se ne strinja glede Atlantske zveze, pri čemer ga najbolj jezi, da Amerikanci in Angleži nočejo Francije prištevati med atomske velesile, z evropskimi zavezniki pa ne

Poziv Hruščevu

Ze več kot en mesec se vlečejo v Ženevi razgovori o prepovedi in nadzorstvu jedrskega orožja. Ameriški zunanji minister Dean Rusk in sovjetski tovariš Zorin se v duhovitih besedah zaganjata drug v drugega, a do stvarnih zaključkov še ni prišlo. Prav nasprotno, zdi se, da se v Sovjetski zvezi nadaljujejo poizkusi z atomskimi bombami. Amerika pa tudi grozi, da bo ob koncu meseca začela preizkuševati nove bombe, če se ne bodo domenili za razorožitev.

Preden pa bi se konferenca razšla brez vsakega uspeha, so Združene države in Anglija poslale skupen poziv Nikiti Hruščevu. V poslanici obdolužejo Sovjetsko zvezo, da odklanja mednarodno nadzorstvo nad jedrskim orožjem. Obenem izražajo upanje, da bo sovjetska vlada spremenila svoje stališče, dokler je še čas, da ne pride do splošne katastrofe.

Sovjetski časopisni urad Tass pa je negativno odgovoril na pobudo. Po njegovem mnenju so lepe besede zapadnih velesil le krinka, da bodo neopazno nadaljevale igro z atomskimi bombami.

Mi pa menimo, da bo igra postala zares nevarna, če bo prevladala trma na obeh straneh.

HITRA POŠTA

Spomladi leta 1947 je pisal znani arheolog profesor Pace pismo iz Rima naslovljeno na prijatelja kanonika Sciantija v Sirakuzi na Siciliji. Rimski učenjak pa se je čudil, ker ni prejel od prijatelja s Sicilije nobenega odgovora. Pismo je namreč bilo važno zaradi njegove znanstvene vsebine. Odgovora ni seveda mogel dobiti, ker je pošiljka priromala iz Rima v Sirakuzo šele prejšnji teden. Potrebovala je torej petnajst let, a je prišla še zdaj prezgodaj, ker sta oba prijatelja že nekaj let v grobu.

soglašja glede politične združitve zahodnoevropskih držav.

Zahodnjaki imajo torej več kot dovolj vzrokov, da so zaskrbljeni za bodočnost Francije, ker njihovi skupni politiki ne more koristiti niti neurejenost francoskih razmer in niti utrditev De Gaullove osebne oblasti. Zato bo Francija tudi po ureditvi alžirskega vprašanja verjetno še dolgo časa delala hude preglavice vsemu zahodnemu taboru in predstavljala v njegovem okviru šibko točko, kar bo lahko imelo določene posledice v mednarodni politiki.

Kdo bo novi predsednik?

Predsednik poslanske zbornice Leone je sklical na skupno sejo vse poslance in senatorje, da izvolijo novega predsednika republike. Kot predvideva ustava, se bo te seje, ki bo 2. maja, udeležilo tudi 10 deželnih odposlancev, in sicer po trije predstavniki Sicilije, Sardinije in Tridentinsko-Južnega Tirola in en predstavnik Doline Aoste. Seja bo v palači Montecitorio, kjer je sedež poslanske zbornice.

V političnih krogih se seveda čedalje živahneje razpravlja o kandidatih za predsedniško mesto. Doslej pa je utrdno znan samo en kandidat, in sicer socialdemokratski prvak Giuseppe Saragat. Predlaga ga seveda njegova stranka. Saragata bi verjetno podprli tudi socialisti. Socialdemokrati utemeljujejo njegovo kandidaturo, češ da je politično oportuno, da se izvoli za predsednika mož, ki izhaja iz laičnih vrst, ker bi se na ta način vzpostavilo neko ravnotežje z izvršno oblastjo, ki je pretežno v rokah katoličanov.

Demokrščanska stranka pa še ni dočeli a svojega kandidata. Zdi se, da so tudi v tem pogledu v stranki različna mnenja. Od vseh kandidatov pa baje imata največ upanja na uspeh zunanji minister Segni in dosedanji predsednik Gronchi. Za prvega se baje zavzemajo sredinci, za Gronchija pa zlasti levičarji, ki trdijo, da je prav, če ostane Gronchi na svojem mestu, ker se je prvi že pred mnogimi leti zavzemal za sredinsko-levičarsko politiko.

Novi sputniki

Danes teden so v Sovjetski zvezi spustili v ozračje sputnik »Kosmos 2«. V leteči krogli so nameščeni aparati, ki samodelno beležijo radioaktivne sestavine v zgornjih zračnih plasteh. Z novim sputnikom hočejo predvsem ugotoviti, kaj so tako imenovani Allenovi radioaktivni delci, ki so jih opazili vsi štirje dosedanji kozmični letalci.

V Združenih državah pa pripravljajo odlet satelita »Telestar«, ki ima obliko krogle in tehta 80 kilogramov. Njegov namen je prenašati, s pomočjo silno duhovitih aparatov, televizijske oddaje okoli sveta. Na satelitu se bodo oddajni valovi ojačili za deset milijard in se odbijali v sprejemnike. »Telestar« bo omogočil tudi telefonske razgovore okoli sveta, in sicer kar po šeststo razgovorov hkrati na podlagi sprejemanja, ojačevanja in odbijanja zračnega valovanja.

ŠOLSKA STAVKA

Profesorji in učitelji vseh šol in sindikatov so stopili v sredo v stavko, ki bo trajala še danes in jutri. Pridružili so se ji solidarno tudi slovenski šolniki.

Pred stavko so odposlanci medsindikalne zveze obiskali prosvetnega in zakladnega ministra v Rimu in so terjali jasen odgovor, kdaj bo vlada dejansko začela izplačevati poviške, katere je obljubil Fanfani že v oktobru. Med razgovorom, ki je trajal več ur, sta ministra predlagala nižje doklade in tudi krajše zastanke. Ko so šolniki vztrajali na svojih zahtevah po poviških, kakor so dovoljene drugim državnim uslužbencem, sta ministra želela, naj bi se še enkrat sestali, in sicer prihodnji torek. Sindikalni zastopniki so pa zahtevo odbili in pozvali vse člane, naj začno stavkati.

Javnost je stavko šolnikov sprejela še precej naklonjeno, ker ve, da je prav stan vzgojiteljev, od katerih se največ zahteva, najbolj zapostavljen. Po drugi strani se pa nekam čudno sliši, da vlada ne izpolni svojih obljub niti po šestih mesecih. Žalostno pri vsem tem je le to, da trpi šolski pouk, a vsa krivda pada na odgovorne vladne kroge, nikakor pa ne na učitelje in profesorje.

Džilas spet zaprt

Milovan Džilas, jugoslovanski pisatelj in politik, povzročja spet preglavice domačim oblastnikom. Džilas je bil v osvobodilni vojni tesen Titov prijatelj. Po vojni je postal predsednik parlamenta. Leta 1954 se je pa sprl s svojimi tovariši in je bil vržen iz stranke. Že naslednje leto je bil pogojno obsojen na več let ječe, ker se je v razgovorih o tujimi časnikarji nepovoljno izražal o režimu. Ko je pa izdal knjigo »Novi razred«, v kateri ostro napada vladajoči razred v državi, so ga zaprli za devet let.

Polovico kazni je nemirni politik in kritik že obsedel, ko je bil pred enim letom pomiloščen na obljubo, da ne bo več dajal političnih izjav. Januarja pa je Džilas objavil več člankov v italijanski socialistični reviji »Tempo presente«. Revija je bila v Jugoslaviji prepovedana, češ da pisatelj meče sence na partizansko borbo. Prejšnji mesec so pa izšli v nekaterih ameriških listih izvirni izvečki iz najnovejše Džilasove knjige »Razgovori s Stalinom«, ki jo bo tiskala ena največjih ameriških založb.

Prav ta knjiga, ki menda odkriva mednarodne tajnosti, je povzročila, da je v soboto policija spet aretirala Milovana Džilasa. Zdaj zopet sedi v isti Sremski Mitrovici, kjer je bil zaprt že pod kraljevim režimom.

CERKVENI ZBOR

V nedeljo zvečer je papež Janez XXIII. nagovoril vernike v baziliki svetega Petra v Rimu. V kratkem nagovoru je povedal, da bo prihodnji cerkveni zbor, ki se bo začel 11. oktobra v Vatikanu, trajal lahko tudi več mesecev, celo v leto 1963. Cerkveni očetje bodo morali rešiti na stotine važnih vprašanj.

Posebna značilnost bodočega koncila bo prisotnost uradnih opazovalcev, določenih v ta namen od pravoslavnih in protestantskih verskih ločin. Ti odposlanci seveda ne bodo imeli pravice razpravljati in glasovati na sejah. Njihova navzočnost pa pomeni prvi znak za združitev vseh krščanskih Cerkev.

NOVICE

Ultimatum

Predsednik indonezijske republike Sukarno je v ponedeljek poslal nizozemski vladi ultimatum glede zapadne Gvineje. V diplomatski noti zahteva Indonezija, da morajo Nizozemci v času osmih mesecev izprazniti zahodni del Nove Gvineje ali Iriana. Na vojaški paradi v Džakarti je Sukarno zatrdil, da bo napovedal vojno, da zatre zadnji ostanek kolonializma na avstralazijskem področju.

Dolgoročni ultimatum je Sukarno še omilil z izjavo, da pristaja na ameriški predlog, naj bi zapadna Nova Gvineja prišla za dve leti pod upravo Združenih narodov.

Približevanje Jugoslaviji

V zadnjih mesecih se opaža namera Nikite Hruščeva, da bi vzpostavil z Jugoslavijo bolj prijateljske stike. Eden izmed znakov političnega približevanja je bližnji Gromikov obisk v Beogradu. Prihod sovjetskega zunanjega ministra v Jugoslavijo je bil domnjen že lani julija meseca, ko se je Koča Popovič mudil sedem dni v Moskvi. Zdaj je pa odločeno, da bo Gromiko prišel že v ponedeljek v Beograd na politične razgovore.

Pripomniti je treba, da so se trgovinski stiki med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo zadnje leto močno poglobili. Moskva je naročila v ladjedelnicah na Reki in v Splitu več trgovskih in petrolejskih ladij. V velikih tovarnah Rade Končar pa bodo izdelali večje število poljedelskih in industrijskih strojev. Politično in gospodarsko približevanje Jugoslaviji stavijo tudi v zvezo z namero Nikite Hruščeva, da pride do razgovorov s Kennedyjem.

Star kitajski izum

Stari Kitajci so v kulturi in izumih že davno prekašali Evropejce. Izum in uporaba raketnega odstrela, ki ga uporabljamo pri raketnih letalih šele dobro desetletje, so Kitajci poznali že pred 1000 leti.

V vojnah so uporabljali goreče puščice. V podolgovate kepe zgneteno smolo, oglje, mast, soliter in kadilo so zavili v podolgovate papirne cevke in so jih privezali na konico puščice. Kmalu so pa opazili, da leti puščica dosti hitreje, če pritrđijo tisti gorljivi zvitek ne spredaj, ampak zadaj. Spoznali so tudi, da niti ni potreba puščice spustiti z loka, marveč da se sama požene v zrak, če se le vžge tista papirna cevka. S tem se je začela zgodovina papirnih izstrelkov.

Kitajci pa niso bili bojevit narod. Tisti mešanici so dodali različne barve in so iznašli prav fantastične oblike. Nastali so umetni ali bengalični ognji, ki so jih spuščali ob praznikih v zrak. Okrog leta 1300 so se z njimi spoznali tudi prebivalci v južni Evropi. Smodnik in gorljivo snov so zgnetli v cevko iz debelega papirja in so imenovali vse skupaj »rachetta« ali cevka. Iz te besede je nastal izraz raketa.

Od kod prehrana?

Člani londonske kraljeve družbe za statistiko so se zbrali na posvet o bodočnosti človeštva. Učenjaki so ugotovili, da bo število ljudi na zemlji narastlo v letu 1980 na štiri milijarde. Zmanjkalo bo prehrane za vse, če jo bo človeški rod pridobival na sedanji način. Treba se je ozreti po novih virih. Zato predlaga profesor Pirie, naj bi se že sedaj začeli izrabljati oceani kot viri za pridobivanje prehrane. Morja s svojim neizmernim bogastvom rib in rastlinskih alg bodo za stoletja neizčrpna zaloga hranil. Potrebno pa je že sedaj načrtno delo za izrabo. Človek bo moral tudi v domačih ribnikih gojiti ribe, kakor goji sedaj domačo živino, če se bo človeški rod čez pol stoletja hotel ohraniti pri življenju.

NENADNA SREČA

Glavni dobiček v loteriji, ki je povezana s konjskimi dirkami v Agnanu, je v nedeljo zadel mlad zakonski par. Ona je 22-letna Lilijana Mirto, blagajničarka v kinu, mož pa je 25-letni delavec Julij Bicchieri iz Geneve. Srečna zakonca imata samo enega otroka, zato pa dolgo vrsto sorodnikov, ki pričakujejo, da bodo tudi oni dobili delež od tistih 150 milijonov.

Večja strogoš

Ministrstvo za promet je končno le odredilo, naj pri izdajanju in obnavljanju šoferskih dovolilnic vlada večja strogoš. Vozač, ki je kriv kake prometne nesreče, bo moral na ponoven pregled o svojih šoferskih sposobnostih, če tako odredi prefektura ali nadzorništvo za motorizacijo. Kdor pa je kriv kake smrtne nesreče pri vožnji, se mu lahko tudi odbije prošnja za obnovo voznega dovoljenja. Menimo, da bi bilo še dosti bolj učinkovito, če bi vsakomur, ki po lastni krivdi zagreši smrtno nesrečo, kar takoj prepovedali za vedno vsako šofersko dovoljenje.

Tržaškega

Nepričakovane posledice

Preiskava, ki so jo v zvezi z bombnim atentatom na stanovanje prof. Schiffrerja uvedli karabinjeri in policija, je že imela določene nepričakovane posledice. Tako so karabinjeri pri preiskavi, ki so jo izvedli v stanovanju nekega mladeniča, našli svetilko, ki je stala na cementni plošči, katera pokriva znano kraško jamo pri Bazovici in ki jo je v spomin žrtvam iz 2. svetovne vojne lani blagoslovil sam tržaški škof. V istem stanovanju so tudi našli dve črki iz napisa, ki se nahaja na oskrunjeni plošči. S tem v zvezi so karabinjeri pripravili dva mladeniča, ki sta tudi priznala, da sta izvršila oskrumbo. Oba mladeniča sta nato bila spuščena na svobodo, a hkrati prijavljena sodišču.

V torek pa se je na res dramatičen način tudi zvedelo ime enega omenjenih mladeničev. Anton Korošec iz Boljunca je namreč ta dan okrog 12. ure našel na svojem seniku obešenca, o katerem se je dognalo, da gre za komaj 21-letnega Armanda Turca, bivajočega v Trstu, ul. Commerciale. Karabinjeri so kmalu ugotovili, da je ta eden izmed mladeničev, ki so oskrunili spominsko ploščo pri Bazovici. Kako je Turco prišel na senik v Boljunec in zakaj se je tam obesil, še ni natančno pojasnjeno.

Omeniti je treba, da sta oba mladeniča zahajala v tržaške novofašistične kroge. Jasno je, da sta oskrumbo zato izvršila, da bi v italijanski javnosti padel sum na Slovence. Njuno početje je torej eno najostrejših izzivanj Slovencev.

Turco si je sedaj vzel življenje in ne more več govoriti. Ostal pa je njegov tovariš, ki bo lahko izpovedal vso resnico in zlasti odkril, kateri so bili njuni pokrovitelji. Nemogoče si je namreč zamišljati, da bi ta mladeniča bila že tako pokvarjena, da bi to izzivalno početje naredila na lastno pest.

Policija medtem še vedno išče izvršilce bombnega atentata na prof. Schiffrerja in je že naredila več hišnih preiskav pri osebah, ki pripadajo skrajnim desničarskim krogom. Doslej pa ni prišla zlikovcem na sled.

NENNI O DEŽELNI AVTONOMIJI

Italijanska socialistična stranka je v nedeljo priredila v Pordenonu zborovanje, na katerem je govoril glavni strankin tajnik Pietro Nenni. Za zborovanje je vladalo precejšnje pričakovanje, saj mnoge zlasti zanima, kakšno stališče zavzema danes vodstvo te stranke do samoupravne dežele Furlanije-Juljske krajine.

V tej zvezi je Nenni omenil, da so socialisti predložili parlamentu svoj zakonski osnutek, a obenem poudaril, da so pripravljene o njem razpravljati z ostalimi strankami, samo da se izvede tisto določilo ustave, ki predvideva ustanovitev samoupravne dežele. Dejal je tudi, da se socialisti zavzemajo, naj bo Trst glavno mesto dežele, o ustanovitvi nove pokrajine Pordenone pa je pripomnil, da bi ta rešitev prišla v poštev le v primeru, če bi bil zavrnjen predlog socialistov, naj se v bodoči deželi odpravijo pokrajine.

Glede na trditve desnice, češ da bi v novi deželi lahko prišlo do enakih dogodkov kot

na Južnem Tirolskem, je socialistični prvak pripomnil, da je kaj takega nemogoče. »Slovinci — je dejal — niso rasisti in so povsod vključeni v levičarske stranke«. »Enake primere kot v Južnem Tirolu — je še pripomnil — lahko povzročajo le ljudje, ki pripadajo tistim vrstam, iz katere so izšli napadalci na prof. Schiffrerja«.

Nabrežina:

IZŠLA JE RAZSODBA DRŽAVNEGA SVETA

Pred dnevi je bila objavljena razsodba, s katero je državni svet sprejel priziv, ki ga je Ustanova za pomoč julijskim in dalmatinskim beguncem lani vložila proti devinsko-nabrežinski občinski upravi, ker ji ta ni izdala dovoljenja za gradnjo novih 268 stanovanj v Sosljanu.

Državni svet je zavrnil utemeljitev nabrežinskega župana, da bi gradnja novih stanovanj za begunce umetno spreminjala narodnostno sestavo občine, kar je v navzkrižju z določili londonskega sporazuma. Svet je razsodil, da tolmačenje mednarodnih dogovorov ne spada v županovo pristojnost, temveč v pristojnost državnih oblastev.

Ne glede na razsodbo državnega sveta je jasno, da gradnja tolikih stanovanj v devinsko-nabrežinski občini dejansko spreminja etnično sestavo občine, čemur pa se Slovenci povsem upravičeno upiramo, ker gre za napad na naš obstoj.

Begunska ustanova je te dni sporočila, da je bila z razsodbo državnega sveta odstranjena zadnja ovira in da bo ustanova lahko sedaj izvedla celotni program del, ki predvideva gradnjo 356 stanovanj v devinsko-nabrežinski občini. Zdi se nam pa, da s tem zadeva še ni zaključena, ker se bojo Slovenci izvedbi tega programa še nadejali protivili z drugimi zakonitimi sredstvi.

VZGOJNI VEČERI V RICMANJIH

Osnovna šola v Ricmanjih priredi v ponedeljek, torek in sredo v šolskih prostorih vzgojne večere za starše in odraslo mladino. Na sporedu so dve predavanji prof. Ivana Theuerschuha o temah: »Otroci naš največji zaklad« in »Mladost in ljubezen« ter predvajanje celovečernega vzgojnega filma »Očetje in sinovi«.

Vzgojni večeri se začenejo ob 20.30. Njihov namen je, pomagati staršem, bodočim očetom in materam pri njihovem težkem poslanstvu.

Prireditelji pričakujejo, da se bodo starši in odrasla mladina v polnem številu udeležili vzgojnih večerov.

Dolina:

SEJA OBCINSKEGA SVETA

Danes zvečer se je sestal na redni seji dolinski občinski svet. Na dnevnem redu je bilo več vprašanj, med njimi razprava in odobritev letošnjega občinskega proračuna. Po osnutku, ki ga je predložil odbor, bi primanjkljaj znašal okrog 35 milijonov lir.

O tej seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki.

Tržaški občinski odbor je na eni zadnjih sej sklenil, da bo zgradil na ozemlju dolin-

ske občine stavbo, v kateri bodo predelavali mestne smeti. Mnogi prebivalci naše občine so pri tem zaskrbljeni in pričakujejo, da bo domača občinska uprava poskrbela, da bodo priprave za predelavo smeti tako izpopolnjene, da se ne bo v okolici poslopja širil neznosen smrad.

Rojan:

PROSLAVA MATERINSKEGA DNEVA

V rojanskem Marijinem domu je bila v nedeljo proslava materinskega dneva. Na prireditvi so nastopili osnovnošolski otroci, o poslanstvu matere pa je govoril rojanski kaplan g. Zorko.

Program prireditve je bil zelo pester, saj je obsegal kar 12 točk. Poleg zbornega petja in deklamacij so učenci zaigrali enodejanko »Siromak«, kateri sta sledila še dva prizorčka.

Starši in prijatelji mladine učencem in prirediteljem čestitajo za uspeh in izražajo željo, da bi še kdaj pripravili takšne prireditve.

GLASBENA MATICA V TRSTU

V soboto, 14. aprila, ob 20.30 v Avditoriju
»AKADEMIJA GLASBENE SOLE«

Sodelujejo solisti, pevski zbor p. d. Prosek-Kontovel, združeni mladinski pevski zbori ter orkester Glasbene Matice. Vstopnice se dobijo v Tržaški knjigarni, ul. Sv. Frančiška 20 in eno uro pred začetkom predstave v baru nasproti Avditorija.

Beneška Slovenija

MAZEROLE

Prizivna obravnava proti Linu Čenčiču in Petru Makoriču, ki sta bila leta 1960 obsojena kot morilca Čenčičeve žene Pierine, vzbuja zopet pozornost okoli naše vasi. Ostudni zločin na praznik svetih treh kraljev, ki se je končal s pravim križanjem nesrečne žrtve, je vrgel na našo vas cele kupe blata. Čenčič je bil pri prvi obravnavi obsojen na dosmrtno ječo, Makorič pa na 23 let ječe. Ze takrat se je po vsej deželi šušljalo, da so vmes tudi politična nasprotstva, ki so nekatere osebe v vasi ali fari nagnile, da so s prstom pokazale prav na omenjena dva moža in sorodnika umorjenke. Drugi glasovi so trdili, da je mož pri umoru popolnoma nedolžen.

Zagovorniki so vložili priziv. Po 27 mesecih odkar se je izvršila tista žaloigra, je zadeva prišla pred prizivno porotno sodišče v Trstu. Na zahtevo obrambe, naj se še enkrat preišče truplo umorjenke, je pristal tudi državni pravdnik. Gre namreč za to, ali ni bila Pierina že prej mrtva, preden sta jo zločinca (po nekem novem anonimnem pismu, ki je bilo dostavljeno sodišču, so bili celo trije), privezala na drevo. Vse okoliščine bo treba na novo preiskati in so zato odložili obravnavo na jesen.

UTANA PRI SENTLENARTU

Pohvaliti se moramo, da imamo že nekaj let tudi mi svoj vodovod. To pomeni, da imamo vodovod ali cevi, vode pa največkrat ne. Krivda pa ni na suši ali na pomanjka-

Novi nadškof

Včeraj je prišlo v Gorico iz Rima sporočilo o imenovanju novega goriškega nadškofa. Novi nadpastir je mons. Andrej Pangrazio, ki je doslej opravljal službo pomožnega škofa v Livornu. Mons. Pangrazio je star 53 let, rojen pa je v Budimpešti na Madžarskem.

GORICA — ZELENO MESTO?

Ze leta in leta je slovelo goriško mesto kot eno najlepših na Primorskem ne samo zaradi milega podnebja, ampak tudi zaradi lepih drevoredov, parkov in zelenja, ki je ovijalo belo mesto kot v zelen smaragd. Sloves Gorice kot zelenega mesta pa bo, kot kaže, še letos izginil. Mnogi goriški trgi kot Seneni, Katarini, Stari trg, Telo vadni, ki so se še pred leti ponašali s košatimi drevesi, stoje danes goli in prazni. Enako se godi tudi večini cest, koder podirajo krasne drevorede, češ da drevesa ovirajo avtomobilski promet. Značilne ceste za gradom, ki so bile meščanom tudi zelo priljubljene za sprehode pod orjaškimi platani, so zgubile ta svoj okras, ki se je moral umakniti suhim urbanističnim načrtom. Po ulici Svetega Gabrijela je tudi že vse drevje na tleh. Zdaj je mestna občina sklenila posekati tudi stoletni drevored od korenskega mosta preko Cingrofa do pevmskega mosta. Zadeva je zbudila precej polemike po časopisju in med meščani. Večina obžaluje, da se Gorica spreminja iz zelenega mesta v kamenito gmoto hiš in stolpnikov.

Občinska uprava pa odgovarja, da so take pritožbe zgolj romantične solze, ki nimajo nič opraviti z moderno urbanistiko. Za to lažbo pravi, da ne bodo posekali vseh pla-

- Kanalška dolina

nju vode pri črpalkah. Krivda je pri napeljavi, ki se vsako toliko izredno rada pokvari. Upamo, da bo občinska oblast kmalu naredila konec takim nevšečnostim. Naš župan je menda prav pred kratkim poveril delo za obnove celotne napeljave nekemu podjetju. Pravijo, da bodo obenem s popravom našega vodovoda napeljali nove cevi tudi v Ješici in Zabridi.

SPETER SLOVENOV

Po naših gorskih zaselkih je že od nekdaj težava za šolsko deco, ki mora tudi pozimi in v slabem vremenu hoditi peš v šolo. Šolska poslopja se nahajajo, kar je povsem razumljivo, v večjih krajih. Šolarji pa morajo obiskovati pouk tudi iz oddaljenih stranskih vasi. Pojav ne velja samo za našo občino, ampak za večino slovensko-beneških vasi. Letos so se marsikje že organizirala prevozna sredstva, a je vse nekam brez načrta, ker manjka občinam in pokrajini denar za prevoz in morebitno južino potrebnim otrokom. Prosvetno ministrstvo je nazvalo videmskemu šolskemu skrbništvu za to akcijo v letošnjem šolskem letu samo osem milijonov lir. Spričo potreb je nato dodalo še dva milijona. Vse to je pa še vedno premalo za tako velike potrebe. Pred vsem pa je potrebno, da prevzamejo prevoze v šole oblasti v svoje roke in jih ne prepuste zasbnim podjetjem ali posameznikom.

tan po drevoredu XX. septembra, marveč samo stara drevesa, ki groze, da se bodo zaradi trhlости sama zrušila komu na glavo.

Naše mnenje je, da je to zadnje že pravilno, toda odstranjevati lepe vrste dreves kar vseprek, to pa ni v prid mestni lepoti. Zato naj mestni očetje poskrbe, da se namesto starih, trhljih debel zasadijo mlada drevesa in tudi skrbno negujejo. Lepota mesta samega, bo bolj privabila tujce kot pa vse druge prisiljene prireditve za povzdigo tujškega prometa.

PODGORA

Ze nekaj tednov je, odkar so začeli hoditi občinski svetovalci demokrščanske stranke po goriških predmestjih. Njih namen je, priti v neposreden stik s prebivalci in poslušati ter razpravljati o njih željah.

V petek zvečer so obiskali Podgoro. Med njimi je bil tudi svetovalec Lupieri, vodja mestnega odbora za javna dela. Sestanka se je udeležilo precej ljudi, a bolj malo starih, pristnih Podgorcev. Občinski zastopniki so svečano obljubljali, da se bo mestni svet takoj zavzel za potrebna javna dela v našem industrijskem kraju. V prvi vrsti, da se bo kmalu začela popravljati naša podrtá »pašarella«. Kdaj bo ta »kmalu«, pa nismo zvedeli, čeprav mislijo po svetu, da so tisti kos brvi že zdavnaj popravili.

S popravo mostu pa seveda še niso rešeni vsi problemi podgorskih javnih del. Poprave so potrebne tudi ceste v sredi vasi in na spodnjem koncu. Pomisliti bo treba tudi na razširitev glavne ceste, zlasti od Grojne do Britofa. Vedno bolj naraščajoči promet že prav resno ograža varnost zlasti delavk, ki se vozijo na kolesih v tovarno na delo. Prav tako je pomanjkljiva tudi razsvetljava, odtoki in še marsikaj drugega.

TRŽIČ

Ni več dvoma, da ima Tržič vedno več možnosti, da se razvije v veliko industrijsko središče. Take možnosti so se odprle zlasti v začetku letošnjega leta, ko je bil potrjen zakon o davčnih olajšavah za vsa industrijska podjetja, ki se bodo na novo ustanovila v tržiškem industrijskem okrožju do leta 1969. Prijav in načrtov za nove tovarne je že dokaj, tudi iz inozemstva.

Odgovorni krogi so zato že začeli misliti, kako naj bi se nove iniciative vskladile. S tem vprašanjem je tudi v zvezi posvet zastopnikov tržiške mestne občine, goriškega pokrajinskega sveta in goriške trgovinske zbornice, ki so ga imeli prejšnji teden v Tržiču. Zastopniki so ustanovili poseben odbor za načrtno ureditev industrijskega pasu v mestu in okolici.

Porast industrijskih podjetij obeta biti tako nagel, da utegne še zmanjkati potrebnih zemljišč za njih naprave. Ta skrb, ki pa je morda le nekoliko preuranjena, je sprožila z nekaterih strani tudi predlog, naj bi se občini Tržič in Štarancan združili v eno. Bodoča nova tovarniška podjetja bi imela potem dovolj prostora za zelo širok razmah.

ODOBREN PRORAČUN

Na ponedeljkovi seji je goriški občinski svet odobril proračun za leto 1962. Na različne ugovore svetovalcev je odgovoril po-

Iz Goriške

verjenik za občinske finance odbornik Galarotti. Polemiziral je s komunističnimi zastopniki, ki so očitali, da je proračun bolj upošteval politično kot pa gospodarsko plat občinske uprave. Zagnal se je tudi v slovenskega socialističnega svetovaleca Petra Sanzina, kateremu je vrgel v obraz, da govori v občinskem svetu bolj kot član Nove Gorice in ne italijanskega občinskega sveta v stari Gorici. Sanzin je namreč na eni prejšnjih sej ugotavljal, da se mestni odbor premalo zanima za okolico in tudi da bi bil že čas, da se v mestu postavi spomenik padlim partizanom. Razen komunistov in socialistov je napadal proračun tudi misinski svetovalec Musina. Zastopnik slovenske demokratske zveze Sfiligoj je pa pohvalil proračun kot sprejemljiv in dober.

Proračunska debata se je izkristalizirala pri glasovanju takole: za proračun so glasovali demokristjani, socialni demokrati in zastopniki Slovenske liste, skupaj 27 glasov. Proti proračunu so oddali devet glasov komunisti, socialisti in misini, medtem ko sta se dva liberalca vzdržala glasovanja.

PEVMA

Prebivalci Pevme in Oslavja zadnji čas veliko razpravljamo o našem pokopališču. Mnenja so seveda taka in taka, a vendar v glavnem enotna. Zato nikakor ne ustreza našemu mišljenju in željam ogromne večine prizadetih, kar je pisal dopisnik v zadnji številki Novega lista.

Ljudstvo je zavrglo predlog, naj bi se pokopališče preneslo proti »buži«, kjer je zelo od rok in na vetrovnem. Farani želijo, da bi ostalo pokopališče tam, kjer je sedaj, seveda s potrebnimi preureditvami. To pa hočejo zato, ker jim je pokopališče kot neka-ko svetišče, kjer počivajo naši dragi starši, bratje, sestre, otroci. Ze samo spoštovanje do njih nam narekuje, da moramo biti bližju tudi po smrti. Pripominjamo, da občina prav dobro pozna naše želje in zato tudi pričakujemo, da jih bo upoštevala.

KONEC ŠOLSKE STAVKE V GORICI

Sindikata slovenskih šolnikov v Gorici javlja, da je bila v sredo na vseh slovenskih šolah stavka za izboljšanje ekonomskega položaja vseh šolnikov v državi. Stavka je bila zaradi naših posebnih razmer omejena na en sam dan. Sindikat si pa pridruže pravico, da napove posebno stavko za ureditev staleža učnih moči na slovenskih šolah.

TRBIŽ

Prejšnji teden se je dogodila pri nas smrtna nesreča, ki priča, kako brezskrbno delajo mnogi ljudje na vrtovih pri spomladanskih delih. Zelezniški upokojenec Herman Heilig, star 79 let, je grabil po vrtu suho dračje, da bi pripravil lehe za sejanje. Nagrabljeni kup dračja je zažgal. Vetrovno je bilo in plamen se je začel širiti proti bližnjemu gozdiču. Stari mož je začel ves preplašen gasiti, a po neprevidnosti se mu je vnela obleka. Obležal bi kar na vrtu, da ni priskočil na pomoč neki podčastnik. Upokojenca so prepeljali vsega ožganega v bolnišnico v Beljak, kjer pa je revež podlegel prehudim opeklinam.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Mestno gledališče iz Ljubljane v Avditoriju

V soboto in nedeljo je gostovalo v okviru tukajšnjega Slovenskega gledališča v Avditoriju Mestno gledališče iz Ljubljane.

Zaigralo je »Zakonski vrtljak« Leslie Stevensa, komedijo, ki po svoji tematiki ni nič posebnega, nič novega. Skoro lahko dobi gledalec v določenem trenutku vtis neke pedagoško vzgojne teze, ki jo igranje ponazarja. Prav v tem pa je problematičnost predstave: naj bi ne bila ilustrirano pedagoško predavanje in naj bi ne bila samo komedija. Glavna junaka predavata na univerzi, obenem pa tudi sama igrata vlogi, ki naj z njima dokazujeta pravilnost svoje teze v monogamiji. Iz igre prehajata k pogovoru ali k predavanju občinstvu.

Tehnično je režiser zadevo zelo posrečeno rešil. Predstavi je dal prijeten ritim in lahkotno ubranost. Pazil je na ravnotežje zabavnosti in resnosti predmeta. Predstava je prijetna.

V glavnih dveh junakih je našel dobra interpreta. Morda je Paul malce premalo znanstvenik in preveč igralec. To čutiš deloma v njegovem predavanju sredi igre, ko je še ves pod vtisom igranja, čutiš pa tudi v igri sami, ko pozabiš, da imaš pred seboj resnega, znanega znanstvenika. Morda je to namenoma, da bi bila igra bolj razgibana, toda potem se teza nekoliko zamaje. Paula igra Franci Presetnik, ki pa kljub prejšnjemu pomisleku ustvari živo, naravno postavo z lestvico naravnih čustev. Le tu in tam ga smisel za komiko rahlo zamaje.

Prepričljivejša je kot predavateljica Tina Leonova, pa tudi v igri sami. Njen ton je prijeten in njena igra naravna, poglobljena. Pri njej ne čutiš, da z igro ponazarja svoje predavanje. Njena čustva so umirjena in kontrolirana. V kakem trenutku bi si celo želeli malo bolj temperamentno. Vendar lik, kot je bil zamišljen, ostaja vseskozi živ in enovit.

Tretja v trikotu je Anka Cigojeva. Režija jo je

FRANÇOISE MAURIAC V FILMU

Član francoske akademije, pisatelj François Mauriac, Nobelov nagrajenec za literaturo, se pripravljaja zdaj, ko je star 76 let, na svojo prvo veliko filmsko izkušnjo. Verjetno bo nastopil kot pripovedovalec v filmu »Therese Desqueyroux«, ki ga bodo posneli po njegovem romanu z istim naslovom. Sam je tudi priredil svoj roman za filmanje. V nekem intervjuju je izjavil, da bo film posnet točno po vsebini romana in da je roman sam po sebi že nekaj scenarij. Priznal je tudi, da ni imel nobene besede pri izbiri igralcev in igralci za film, čeprav bi bil imel možnost za to, češ da se premalo spozna na take filmske zadeve. Glavno žensko vlogo v njegovem filmu bo igrala Emanuele Riva.

KULTURNE VESTI

- Cenzura v Rimu je dovolila predvajati francoski film »Ne ubijaj«. V italijanski izdaji so namreč film nekoliko popravili in izpustili iz njega stvari, ki so se zdele cenzuri neprimerne.
- V Lizboni je umrla priljubljena portugalska pisateljica Maria Rio de Carvalho. Stara je bila 81 let.
- Film »Razporoka po italijansko« režiserja Pietra Germija bo uradno zastopal Italijo na filmskem festivalu v Cannesu, ki se bo začel 7. maja. Italija bo uradno zastopana z dokumentarnima filmoma »Rim, trenutki v jazzu« in »Certosa v Pavii«.
- Umrla je slavna francoska pevka lahke glasbe Lucienne Delyle. Smrt jo je dohitela v Montecarlo. Znana je postala leta 1939 in od tedaj je skoro 20 let slovela kot ena najboljših pevk francoskih popevk. Imela je levkemijo. Lucienne Delyle je bila žena slavnega trombetista in dirigenta Aimèja Barrelija.
- Policija v Marseilleju je naznanila, da je našla osem Cesannovih slik, ki so bile lani avgusta ukradene iz muzeja v mestu Aix-en-Provence. Slike so vredne skupno nad eno in četrt milijarde lir. Našli so jih v nekem zapuščenem avtomobilu na neki marseillski ulici.
- Umrla je slovenska akademska slikarica Helena Vurnik. Bila je žena znanega arhitekta in upokojenega univerzitetnega profesorja Ivana Vurnika. Zadnja leta je živela s svojim možem v Radovljici.

zamisli kot koketo, ki je prišla v družino s fiksno idejo, da mora biti znanstvenik Paul oče njenemu otroku. V celoti je njena misel malo nenavadna, zato je tudi njena nelahka igra malo bolj svojska. Morda bi prej verjeli profesorju njegove »padce«, če bi bila njena igra in njen pojav malo drugačna. Vendar zamisel je taka in Cigojeva odigra svojo vlogo po tej zamisli.

Četrta v tej igri pa je še resni lik profesorja, ki ga igra Vladimir Skrbinec. Njegova vloga ni velika in vendar daje predstavi veliko težo in jo lepo zaokroža.

Zelo okusno in smiselno sceno z vrtljivimi spremembami je zamislil arh. Sveta Jovanović.

Predstava Mestnega gledališča je prinesla med nas prijetno spremembo in lepo poživitev.

Dve izgubi za slovensko gledališče

Slovensko gledališče je zadela huda izguba s smrtjo igralca Staneta Potokarja, člana Drame slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani. Pokopali so ga v sredo popoldne na ljubljanskih Zalah.

Stane Potokar je ustvaril številne odlične karakterne odrske like in bil eden izmed najbolj priljubljenih slovenskih gledaliških igralcev.

V Zagrebu pa je umrl znani režiser, profesor dr. Branko Gavella, rektor zagrebske akademije za gledališko umetnost. Tudi Branko Gavella je bil dolgo let režiser Drame in Opere slovenskega narodnega gledališča v Ljubljani, ki ga je pomagal dvigniti na visoko umetniško stopnjo. Zato je zapustil neizbrisno sled v zgodovini slovenskega gledališča.

SLOVENSKO - ITALIJANSKO FILMSKO SODELOVANJE

»Film Servis« iz Ljubljane je začel te dni v puljski areni s tehničnimi pripravami za snemanje italijanskega filma »Sam proti Rimu«. Po jugoslovanskem filmskem festivalu pa bo pripravil »Film Servis« v Areni krajše prizore za druga dva italijanska filma: »V letu Gospodovem 79« in »Stari testament«.

Bodefili so „Oscarje“

V mestecu Santa Monica v Kaliforniji so podelili v ponedeljek zvečer filmske nagrade Oscarje, ki predstavljajo, kot znano, najvišje svetovne nagrade za filmsko umetnost.

Kot najboljša igralka je bila nagrajena Sofia Loren za svojo vlogo v filmu »La Ciociara«.

Kot najboljši igralec je dobil nagrado švicarski filmski umetnik Maximilian Schell, za vlogo v filmu »Zmagovalci in premaganci«. Kot najboljši film je bil nagrajen ameriški »West side story«, ki ga je zrežiral Robert Wise. Kot igralka najboljšje stranske vloge je dobila Oscarja portoriška igralka Rita Moreno za vlogo v filmu »West side story«. Za najboljšo moško vlogo pa je bil nagrajen George Chakiris za vlogo v istem filmu. Oscarja je dobil tudi švedski film »Skozi zatemnjeno steklo« režiserja Ingmarja Bergmana, kot najboljši tuji film. Z Oscarji sta bila nagrajena režiserja Robert Wise in Jerome Robbins za film »West side story«.

Za filmsko glasbo v glasbenem filmu so dobili Oscarja Saul Chaplin, Johnny Green, Sid Ramin in Irwin Kostal za glasbeno spremljavo filma »West side story«. Za filmsko glasbo v dramskem ali komičnem filmu je dobil Oscarja Henry Mancini za film »Zajtrk pri Tiffanyju«. Za najboljšo filmsko popevko je bil prav tako nagrajen Henry Mancini, in sicer za popevko »Moon River« v filmu »Zajtrk pri Tiffanyju«.

Za najboljši filmski scenarij, napisan nalašč za film je dobil Oscarja William Inge za film »Blesk v travi«.

Oscarja je dobil tudi dolgometražni dokumentarni film »Nebo nad močvirjem«, ki sta ga posnela Arthur Lehn in Renè Lafuite.

Italijanski film »La dolce vita« Federica Fellinija je dobil Oscarja za najboljše kostume v črno-belem.

„Dobri vojak Švejk“ v Scali

V milanski Scali so uprizorili pretekli teden kot krstno izvedbo, prvo v tej sezoni, opero v treh dejanjih »Dobri vojak Švejk«, katero je zložil Guido Turchi na libretto Gerarda Guerrinija. Turchi je napisal to opero najprej kot radijsko delo, s katerim je mislil tekmovati za radijsko-televizijsko nagrado »Italia«, pozneje pa jo je razširil v pravo gledališko opero. Z delom je končal šele pred nekaj meseci. Libretto je napisan po Haškovem romanu »Dobri vojak Švejk«, ki je, kot znano, preveden v skoro vse kulturne jezike in tudi v slovenščino. »e pred Turchijem je glasbeno obdelal to snov Američan Kurka. Opera je razdeljena v 16 slik, ki zahtevajo komplicirano inscenacijo. Turchijeva glasba je bolj glasbeni komentar kot pa prava operna glasba. Izvedbo je dirigiral Nino Sonzogno, režiral pa je Puecher. Scenografijo je zamislil Luciano Damiani. Ta je izdelal tudi osnutke za kostume. V glavnih vlogah pa so peli Marina Cucchio, Cecilia Fusco, Carlo Franzini, Alvinio Misciano, Franco Ricciardi, Carlo Meliciani, Rolando Paneria, Giuseppe Zecchillo, Carlo Oadioli in Federico Davià.

Občinstvo je enajstkrat priklicalo avtorja in pevce na oder in jih pozdravljalo z dolgim ploskanjem. Slišati pa je bilo tudi nekaj žvižgov.

HRVASKA GLASBA NA BENESKEM FESTIVALU

V torek se je začel 25. mednarodni festival sodobne glasbe v Benetkah in bo trajal do 24. aprila. Na sporedu je 16 prireditev: nastopov velikih simfoničnih orkestrrov ter majhnih in komornih orkestrrov. Zastopane bodo vse sodobne glasbene struje. Festival so začeli z uprizoritvijo Debussyjeve opere »Pelleas et Melisande«. Izvajali so jo umetniki pariške Opere s sodelovanjem orkestra in zbora beneškega gledališča »La Fenice« pod vodstvom dirigenta Pierra Dervauxa. Dne 13. aprila zvečer jo bodo ponovili.

Na festivalu bo nastopil tudi filharmonični orkester iz Zagreba pod vodstvom dirigenta Milana Horvata. Priredil bo dva koncerta, ki bosta 21. in 22. aprila v gledališču »La Fenice«. Na sporedu bo imel med drugim glasbo hrvaških skladateljev Borisa Papandopolosa, Milka Kelemena, Paula Despalja in Iva Maleca. V krstni izvedbi bo izvajal zagrebški orkester tudi skladbo »Ronò — Ragtime« Carla Prosperija.

Oscarja za scenografijo v črno-belem je dobil film »The Hustlers«, ki so ga predvajali v Italiji pod naslovom »Lo Spaccone«. Oscarja za scenografijo v barvah pa je dobil film »West side story«. Film »The Hustler« je dobil tudi Oscarja za črno-belo fotografijo, Oscarja za posebne filmske učinke pa je dobil film »Navaronski topovi«.

Oscarja je prejel tudi ameriški kratki dokumentarni film »Projekt upanja«. Kot najboljšo filmsko slikanico pa so nagradili z Oscarjem jugoslovanski film »Nadomestilo«. Za barvne kostume je bila nagrajena Irene Sharaff za film »Westside story«.

Največ Oscarjev je dobil film »West side story«, in sicer deset, to je kot najboljši ameriški film, za najboljšo stransko moško in za najboljšo stransko žensko vlogo, za glasbo, barvne kostume in poleg tega še za montažo, za zvok, barvno filmsko fotografijo, umetniško vodstvo in režijo.

Sofia Loren je prva tuja igralka, ki je dobila Oscarja za vlogo v filmu z neangleškimi besedilom. Vendar pa sama ni bila navzoča pri podelitvi Oscarjev. Trenutno je Sofia Loren v Rimu. Resnično presenečena sta bila nad svojima Oscarjema 30-letna portoriška igralka Rita Moreno in George Chakiris, ki je grškega pokolenja, a rojen v Ameriki. Svojo kariero je začel kot baletni plesalec. To je bil njegov prvi nastop v filmu. Predstavljal je, kot že prejšnja leta, filmski komik Bop Hope.

Nagrajeni jugoslovanski risani film »Nadomestilo« je izdelalo podjetje »Zagreb film«. Omeniti je še, da je bil deležen Oscarja za črno-bele kostume v filmu »La dolce vita« italijanski umetnik Piero Gherardi. Poleg vseh navedenih so podelili še celo vrsto Oscarjev za razne zasluge, tako producentom kot avtorjem, umetnikom in tehnikom najrazličnejših področij, ki pridejo v poštev pri filmski proizvodnji.

GOSPODARSTVO

Razplevelitev - uničevanje plevela s kemičnimi sredstvi

Do nedavnega nismo poznali drugega načina za uničevanje plevela, kot da smo ga izrivali ali izkopavali z motiko. Danes imamo samo v Italiji nad 60 različnih snovi, ki se uporabljajo v ta namen. Z nekaterimi snovmi uničujemo sploh vse zelenje, to je vsako rastlinsko življenje. O teh sredstvih pravimo, da delujejo totalno. Uporabljamo jih predvsem za čiščenje vrtnih poti, površin okoli grobov na pokopališčih, a tudi za čiščenje javnih poti. Strošek za očiščenje enega kv. metra (1 m²) znaša kakih 5 lir. Najbolj znani sredstva sta Radisol in Graskiller. Imamo pa tudi sredstva, ki uničujejo grmičevje.

Na razpolago so nadalje specifična posebna sredstva za uničenje plevela med posameznimi kulturnimi rastlinami. Tako imamo sredstva za razplevelitev žit, koruze, sirka, pese, različnih povrtin itd. Uporaba teh sredstev ne škoduje kulturni rastlini, temveč zamori vsak plevel. Zaradi tega jih imenujemo selektivna-izbiralna sredstva. Večina jih uporabljamo raztopljeni v vodi kot škropila. Strošek za kemično sredstvo navadno ni visok, čeprav stane kg skoraj vedno nad 2.000 lir. Navadno potrebujemo le par kg sredstva za razplevelitev enega ha (skoraj 3 furlanske njive) zemljišča.

Zanimiva novost za razplevelitev koruze — zaenkrat samo te — je sredstvo »Gesaprim«, ki so ga izgotovili tehniki podjetja Geigy v Baslu (Švica). Več italijanskih podjetij je dobilo pravico, da izdeluje in širi dotično sredstvo pod lastnim imenom. Posebnost tega sredstva je, da ga raztrosimo po njivi v času setve ali neposredno za njo. Vsak plevel, ki se razvije iz semena in ima lastne korenine, vsrka z njimi kemično sredstvo in plevel se ne more razviti; koruze ni potrebno pleti in tudi drugače deluje Gesaprim, kot da bi vseboval gnojilno moč, ker je pridelek večji.

Setev koruze

Koruzi danes ni več v takih časteh kot v prejšnjih desetletjih, ko je služila za eno najvažnejših prehrabnih sredstev, saj je bila polenta v večini naših gospodinjstev vsak dan na mizi. Kot človeška hrana je koruzi sicer izgubila na svojem pomenu, je pa mnogo več važnosti dobila kot živalska krma in industrijska surovina. Zato se proizvodnja koruze vedno dviga in se bo še dvigala. Danes pa dosežemo višji pridelek koruze, ne da bi razširili s koruzo obdelano površino. To je mogoče doseči s

sejanjem križane ali hibridne koruze in boljše kletijsko tehniko.

Naši kmetje danes že poznajo pomen hibridne koruze in jo zato vedno bolj uvajajo, tako da bo setev naših navadnih sort kmalu popolnoma opuščena. Za vsako lego in za vsako zemljo danes lahko dobiš primerno sorto hibridne koruze, saj je teh sort na tisoče. Ni pa nobene sorte hibridne koruze, ki bi bila primerna za vse naše zemlje in lege, tako kot je bila od žlahtnih pšenice sorta mentana. Zato je naravno, da moramo v naših krajih sejati vsaj tri sorte hibridne koruze, in sicer za kraške lege, za rodovitne in za izredno rodovitne lege v ravnini. Pri izbiri sort moramo seveda upoštevati nasvete in navodila izvedencev Kmetijskega nadzorništv.

Pri gojenju hibridne koruze se moramo držati naslednje agrarne tehnike:

a) Vsako leto moramo menjati seme, vsako leto kupiti novega, ker se doma pri delano seme hitro izrodi.

b) Zemljo moramo dobro pripraviti, se pravi bogato pognojiti s hlevskim in umetnim gnojem ter globoko preorati.

c) Koruzo sejemo v vrste in v vrstah na določeno razdaljo, da pride določeno število stebel na vsak m².

č) Hibridne koruze med rastjo ne zamarimo, marveč ji pognojimo pod list, poskrbimo za opletev in osipanje.

Kdor želi hibridno koruzo, ki bi dala dobro polento, naj seje sorto Magliani. Večina hibridne koruze je dobra za krmo in neokusna za človeško prehrano.

S prejšnjo številko smo zaključili naš 3. ugankarski natečaj, ki je trajal več tednov. Kot smo obljubili 15. februarja, ko smo natečaj razpisali, objavljamo v današnji številki vse rešitve iger, razen tistih iz zadnje številke, ki jih bomo objavili prihodnjic.

Omeniti moramo takoj, da smo dobili precejšnje število pism z rešitvami iz vseh krajev. Kdo bo zmagal? Počakajte še teden dni in zvedeli boste ime zmagovalca in koliko točk je tudi nabral.

Zal moramo povedati, da je tiskarski škrat večkrat nagajal in tako smo primorani razveljaviti več iger. Tudi preveč tesen prostor ni dovolil, da bi lahko objavili vse napovedane igre. Tako ni bilo na razpolago 370 točk, kot smo predvidevali, temveč nekaj manj. Dne 15. marca smo objavili samo 7 zamotanih vprašanj namesto napovedanih 8, dne 22. marca smo objavili samo 40 ugank (namesto 50). Pri prikritih poklicih, ki smo jih objavili 29. marca, smo zaradi tiskarskih napak prisiljeni razveljaviti stavek številka 8, pri prekritih pregovorih stavke številka 4, 6 in 9, pri dopolnjevanjih stavke številka 1, 2, 4 in 5. Tako skupno število točk ni 370, temveč 338. Vse reševalce zato prosimo, da nam oprostijo ter da nam pošljejo rešitve zadnje številke do 16. aprila in ne do 19. kot je bilo zadnjic objavljeno.

RESITVE

SLIKE — 1. Hruščev, 2. Kennedy, 3. De Gaulle, 4. Mac Millan, 5. Peron, 6. kraljica Elizabeta, 7. kraljica Fabiola, 8. gospa Kennedy, 9. gospa Hruščev, 10. princesa Margaret, 11. Shepard, 12. dr. Schweitzer, 13. François Mauriac, 14. kolesar Poblet, 15. vozač von Trips, 16. pevka Tebaldi, 17. Mike Bongiorno, 18. filmski igralec Gary Cooper, 19. filmska igralca Kim Novak in 20. filmska igralca Elizabeth Taylor.

REBUSI — 1. Vse ni za vse zanimivo (v S E NI za v S E za NI MI v O), 2. Na mizi je vrč (na MI ZI je v R Č), 3. Petelinje petje mi ugaja (pet el in je pet je MI U gaj A), 4. Krog in krog hiše je vrt (krog in krog hiše je v R T), 5. Kupuj naš list v petek (kup UJ na S list v pet EK), 6. Gospod je građe predor (gos pod je grad E pred O R), 7.

K D O bo nabral največ točk?

(3. ugankarski natečaj NOVEGA LISTA z nagradami)

Napoleon Bonaparte je omedlel (na pol E ON BO na par te je O med LEL), 8. Nazaj, nazaj v planinske gore (na Z aj na Z aj v P LAN in SKE gor E), 9. Podnebje v Vojvodini je deževno (pod ne B je V v O J v O D in I je dež E v NO), 10. Zajec in petelini in košata smreka stoje na hribu Nanos (za je C in pet EL in I in koša TA smreka sto j E na hrib U na nos).

KRIZANKA — 1. romanca, 7. koledar, 14. ataman, — k, 16. medena, 17. Borut, 18. kra, 20. Pegaz, 21. aker, 22. aromi, 24. mati, 25. rak, 26. Orinoko, 28. SOS, 29. br, 30. aretirati, 32. MK, — a, 33. Enej, — č, 34. Roza, — a, 36. ranar, 38. kor, 40. komet, 42. alat, 43. kanon, 45. laki, 46. ekonom, 47. kanali, 48. spol, 49. lepak, 51. cipa, 53. kosim, 55. nov, 56. vijak, — o, 57. Tjoš, — l, 59. raja, — a, 60. PP, 62. anatomija, 65. ud, 66. ara, 68. Alemani, 69. pre, 70. rosi, 72. elisa, 73. krom, 74. Istra, 76. eta, 77. orači, 78. tirani, — i, 80. Ovidij, 81. imeniki, 82. skokoma.

ZAMOTANA VPRAŠANJA — Košara graha: Gospodinja bi v 1 uri zluščila 1/3 graha, sinček pa 1/6, skupaj v 1 uri 3/6 ali 1/2. Rabila bi torej pri skupnem delu za ves grah 2 uri. Most in avto: Sofer bo navezal prikolico na verigo ali jekleno vrv, daljšo od 10 m. Soferski izpit: Odštejemo tiste, ki so naredili oba izpita: 75—38=37, 55—38=17. Ostane 37 plus 17 je 54 prosilcev, ki so naredili enega od izpitolov. Vseh je bilo 120, 38 jih je opravilo oba. Od ostalih 82 odštejemo 54 tistih, ki so naredili vsaj en izpit in dobimo 28 takih, ki niso naredili vsaj enega od drugega dela. Skriti datum: 9. 12. 16. Gledališka predstava: Enačba nam bo dala število sedežev: $X/3 \cdot 200 = 100x - 20000$, $2x = 3x - 600$, $x = 600$. Gledališče je imelo 600 sedežev. Arabski žrebci: Imel je dva žrebca. Podaril je tretjino vseh (2/3 žrebca) in še tretjino enega, torej v celem enega. Zamotane družine: Ker Tončka ne pozna Srake, je Kosova ali Vrabčeva žena. Ker je začela hoditi v šolo istega leta kot Kos, ki pa je 15 let starejši od žene, mora biti žena Vrabca. Urška je torej Kosova žena in, ker je mlajša, tudi Lizikina mati.

ALI VESTE? — Miselne enačbe: 1. zdravnik, 2.

Bogota, 3. Kristijanija, 4. Gdansk, 5. Paganini, 6. favna, 7. Aconcagua, 8. Božanska komedija, 9. Peary, 10. Canberra. Kateri je pravilen: 1. Bangkok, 2. od bolezn, 3. Ibsen, 4. Stendhal, 5. Quito, 6. Cezar, 7. v Plesu v maskah, 8. fonetika, 9. Nova Zelandija, 10. Rodin. Koliko ste razgledani: 1. Ne, kajti od letnic z dvema ničloma na koncu so prestopne le tiste, ki so deljive s 400, 2. Oba sta umrla istega dne, in sicer 23. aprila 1616, 3. poskus letala, ki bi gibalo s krili, 4. v vodi, 5. v Cilu, 6. Ker nima na telesu znojnic, da bi se potil, ampak oddaja toploto samo z jezikom, 7. magma, 8. obrat, ki gospodarsko izkorišča mrhovino in druge odpadke, 9. švicarski pedagog, 10. Rihard Levjesrčni.

SKRITI POKLICI: 1. Mesar in prekajevalec, 2. Gradbeni delovodja, 3. Akademski slikar, 4. Pesnik in pisatelj, 5. Cestni prometnik, 6. Plesni mojster, 7. Čevljarški pomočnik, 9. Tovarniški delavec, 10. Reševalec ugank, 11. Radijski napovedovalec, 12. Pekovski mojster, 13. Dimnikarski vajenec, 14. Cističev čevljev, 15. Čevljarški pomočnik.

PREKRITI PREGOVORI: 1. Bolje je, da se človek izrazi od dela, kakor pa od rje. 2. Ne govori o svojih dobrih delih in ne molči o svojih slabih. 3. Ne dajaj nasvetov, dokler nisi vprašan. 5. Če stoji pritlikavec stopnico višje, misli, da je vsem enak. 7. Zenske so si osvojile več zmag kakor vsi topovi na svetu. 8. Kdor hoče razumeti, da je nebo modro, mu ni treba prepotovati vsega sveta. 10. Ne povej vsega, kar veš, temveč vedi vedno vse, kar poveš.

DOPOLNJEVANKA: 3. Resnica je tisto, kar na koncu koncev vedno vemo, da bi morali vedeti.

RESITVE UGANK: 1. Zvon, 2. Krava, 3. Plug, 4. Štvanca, 5. Metla, 6. Lešnik, 7. Oreh, 8. Jajce, 9. Bolha, 10. Luč, 11. Kolesa pri vozu, 12. Nos, 13. Zebelj, 14. Adam po zemlji, 15. Današnji dan, 16. Ledena skorja, 17. Hlebec, 18. Britva, 19. Pismo, 20. Sraka, 21. Nedelja in ponedeljek, 22. Glas zvona, 23. Kosa, 24. Oči v glavi, 25. Noge, 26. Gosli, 27. Ura, 28. Zvonček na živinčetu, 29. Repa, 30. Zaga, 31. Mačka, 32. Grom, 33. Zvon, 34. Vreča, 35. Žlica, 36. Zaba, 37. Pisana ptica, 38. Goba, 39. Zerjav, 40. Iгла.

R. B.

Peta usode

7

»Saj res nisem storil nič drugega,« se je nasmejal Rajko, »toda to je sedaj postransko. Gospodična Ani mora takoj domov.«

Imenoval jo je po imenu, ker so okoliščine ustvarile neko domače ozračje. »Se prehladili se boste,« se je skrbno obrnil do nje. »Se sam čutim, kako neprijetno je stati v mokrih oblačilih.«

»Torej, pojdimo vsi skupaj k nam,« je vabil tovarnar. Rajko se je pa branil: »Ne, pustite me domov, tam se bom hitreje posušil.« Naglo se je obrnil in je s hitrimi koraki krenil proti domači hiši.

Ani je bila še vsa zatopljena v svoje misli, a je vendar brž opazila skozi okno, da nekdo prihaja. Ko ga je spoznala, se je hotela skriti, toda na telesu se je je tako tesno oprijemala premočena obleka, da se je kar tresla.

Oče, ki je stal pod napuščem pri vežnih vratih, ji je pomignil: »Hari Brenk je prišel!« in je pokazal na prihajajočega tovarnarjevega sina: »Toda kaj ti je, Ani?«

»Meni? Nič! Saj mi že tako nihče ne more pomagati,« je odgovorila skozi okno.

Tovarnar je zmajal z glavo. Kaj neki je šinilo pastorki v možgane? Doslej je bila hči tako mirna in znosna, zdaj pa je odrezava. Ali je še pod vtisom nesreče, ki se ji je še tako poceni izognila? Zamahnil je z roko in pojasnil prišlecju:

»Je še vsa razburjena. Skoraj bi bila prišla ob življenje.« Trenutek je premišljal, ali ni morda hčeri nevšečen obisk mladega tovarnarjevega sina. Enkrat je že pokazala, da ne misli na kako poroko z njim. Tovarnar Lipič pa si ni mislil, da bi bilo Anino vedenje v kakih zvezah z Rajkom.

Zato je tudi omenil mlademu Hariju: »Če bi ne bilo gospoda Prašnika... Kar misliti si ne morem. Prav v zadnji sekundi je preprečil smrt. Vse svoje življenje sem mu dolžan zahvalo.«

Hari Brenk je ves nevoljen poslušal to

razlago. Prašnik! To ime mu je odmevalo v možganih.

»Razumete, da zdaj nimam časa, gospod Brenk,« ga je prebudil tovarnar iz razmišljanja. »Moram v hišo — na svidenje!«

Preden se je Hari ozrl, je Lipič že stopil v vežo. Mladenič je kar skrčil pesti v jezi. Kot tujca ga je pustil pred hišo... in vse zaradi tega Prašnika!

Hari se je v navalu jeze domislil, da se bo Ani morda že jutri vrnila v mesto. Ne bo več imela stikov s tistim inženirjem in se bo vse še tako izteklo, kot sta preračunala z očetom.

—0—

Obraz starega gozdarja Vornika je bil bolj prijazen kot prejšnji dan. Vreme se je namreč obrnilo na lepo. Pred nekaj urami je prenehalo deževati.

»Menim, da si lahko oddahnemo,« se je zadovoljen obrnil k Dragici. »Davi sem govoril z nekom, ki je prišel s hribov. Tudi tam je neurje sinoči popustilo. Če bi še en dan tako lilo...« Pomenljivo je potresel svojo glavo. »Reka je že dovolj hudo kazala. Nesila je že hlode in rušo. Še malo, pa bi bili prišli do najhujšega.«

»Hvala Bogu, očka,« je odgovorila deklica s svojim žametnim glasom. »Kaj bi bilo v našem lepem Tihem dolu!«

»Še misliti si ne smem,« je stari iztrkal svojo pipo v pepelnik. »Moram še na obhod, potem bo večerja bolj teknila,« se je posmejal. »Če ti je prav, pa pojdi še ti z menoj, ti bo dobro delo.«

»Bi že, a res nimam zdaj volje,« je v zadregi odgovorila Dragica. »Me boli nekoliko glava.«

»Hm, hm,« je zagodrnjal oče. Hotel je vprašati Dragico, če morda koga pričakuje, pa je raje molčal, da bi je ne spravil v zadrego. Tisto z glavobolom je vedel, da je bolj izgovor.

Vstal je s stolice in pogladil z raskavo roko hčerine lase: »No, saj je vseeno prav, deklič!« Dragica je spremila očeta v vežo.

Snel je puško s stene. »Take reči je skoraj bolje pustiti doma. Ne roke ne oči niso več tiste kot nekdanje,« je nekam otožno pripomnil. Pes sultan je že veselo poskočil in korakal ob gozdarjevi strani.

Dragica je z ljubeznivimi očmi gledala za visoko očetovo postavo. Prav tako lepo raščen je tudi Rajko, je pomislila. Samo bolj vitek je. Morda se bo še danes oglasil pri njih. Kdaj bo povedal očetju, da se bosta za vedno zvezala? Mogoče bo pa prej razodel njuno ljubezen materi, gospe Vereni, katero je Dragica imela rada kot svojo mater.

Ura je tiktakala. Vedno bolj nestrpna je postajala, ker ni bilo Rajka od nikoder. Ena ura je že minila od očetovega odhoda, ko se je tudi ona odpravila iz hiše.

—0—

Malo poprej je šel tudi Rajko z doma. Porazgovoril se je bil z materjo.

»Jutri bom odpotoval,« ji je naznanil.

»Če že mora tako biti, dragi Rajko, te pač moram pustiti. Poklic je prvo. Škoda, da ne moreš še kaj dni ostati doma.«

»Seveda, tudi meni ni prav,« je odgovoril. Njegove misli so bile pa pri Dragici. »Po drugi strani je pa lepo... celo prava sreča, da sem kar doma našel tako službo.«

»Vem, Rajko, tudi mene veseli.« Nenadoma je pa prišla na dan z drugo besedo: »Pa Dragica, fant moj? Ti nič ne pomeni?«

Vprašanje ga je spravilo nekoliko v zadrego. Vendar se je posmejal in prikimal. Rekel pa ni nič in je odšel.

Po poti si je očital, čemu ni povedal materi o nesreči pri vodi. Sramoval se je, ker bi morda tolmačila, da je reševanje tovarnarjeve hčerke v zvezi z njegovo namestitvijo.

Prišel je do razpotja, kjer se je ozka pot na klancu razcepila v več smeri. Nekaj sekund je neodločen obstal. Vleklo ga je navzgor h gozdarjevi hiši. Hotel si je pa tudi ogledati tisto mesto, kjer je včeraj rešil gospodično Ani iz deročih valov. Pravzaprav je to bila bolj radovednost, kakor pa želja. Želel je bolj videti, ali je še tako nevarno na tistem kraju.

(Dalje)

To tudi ni čudno, si je rekel, saj je bilo nemogoče v nekaj stavkih in v tako kratkem času izpolniti vrzel deset tisoč let zgodovine. To je pomenilo isto, kot če bi bil skušal kdo svoj čas v kratkem razgovoru pojasniti razvoj človeštva od kamene dobe do leta 2500 po kr. človeku, ki bi bil iz tega ali onega razloga obtičal v kameni dobi, a se znašel leto 2500 še živ. V takem položaju je bil zdaj on. Skušal je s fantazijo in z logiko dopolniti starčeve odgovore.

Noč je tekla h kraju, toda v votlini nihče ni mislil na spanje. Vsi so bili preveč razburjeni nad čudnim dogodkom, najbolj nenavadnim, kar ga je doživela ta majhna skupnost v svoji pet tisočletni zgodovini. Krushnik je bil najbrž edini, ki je občutil utrujenost, kar tudi ni bilo čudno po vsem tistem, kar je doživel v zadnjih štiriindvajsetih urah, in po izrednem telesnem naporu. Rad bi bil nekoliko zadremal. Vendar se mu je zdelo bolje, da prej obvesti profesorja Magnussena in druge vodilne ljudi na vesoljski ladji o svojem srečanju z ljudmi trinajstega tisočletja in kje je. Vzel je iz žepa svoj majhni oddajnik in oddal najbolj bistvene podatke, ne da bi ga bil skušal kdo pri tem motiti.

»Ste ujetnik teh ljudi ali svobodni?« je hotel vedeti prof. Magnussen.

Povzatek iz vesolja

E. Z.

28.

»Se sam ne vem. Mislim pa, da me ne smatrajo za ujetnika, vsaj zdaj ne več.«

»V redu. Pazite, da vam ne odvzamejo oddajnika. Če bi potrebovali našo pomoč, nas pokličite. Bomo že našli tisto votlino. Vrnite se čimprej in pripeljite po možnosti tistega očaka s seboj.«

Zdelo se je, da nihče ne pazi nanj. Tako je skrnil oddajnik za srajco, da bi mu ga ne mogel med spanjem nihče neopazno izmahniti, legel ob steni votline na kup suhe trave in v hipu zaspal.

Ko je spet odprl oči, je še vedno gorel ogenj sredi votline in plameni so nejasno osvetljevali nagnjene stene votline in obok, ki se je izgubljal v mraku. Bilo pa je vse tiho. Starcev ni bilo več okrog ognja. Pogledal je na zapestno uro. Kazala je nekaj minut čez sedem. Spal je torej le nekaj ur, vendar se je čutil izredno spočit. Potipal je, če ima še vse svoje stvari. Nič ni manjkalo.

(Dalje)

ŠPORTNI PREGLED

O KONJSKIH DIRKAH V TRSTU IN NEAPLJU

Veliko zanimanje za to športno panogo

Ceprav je v nedeljo bilo v Trstu važno nogometno srečanje med Triestino in ekipo iz Bocna, je precejšnje število Tržačanov prebrilo lep spomladanski dan na dirkališču Montebello. Dolga vrsta pisane množice se je mirno vzpenjala do vhoda na konjsko dirkališče, ki meri, kot znano, 800 metrov. To je znak, da se Tržačani ne zanimajo samo za nogomet, temveč da imajo radi tudi živali — v tem primeru: konje! Vsi so pazljivo prebirali spored dirk in si ogledovali nastopajoče konje. »Kdo bo zmagal?« je vprašal nekdo. »Trda bo! Več konj ima možnost, da si osvoji prvo mesto,« odvrne drugi. »Kaj če bi stavil na tega slabega konja? Če slučajno zadenem, bom dobil precejšnjo vsoto denarja,« si misli nekdo drugi. »Vicente (določiti je treba zmagovalca dirke), piazzato (izbrati je treba konja, ki se bo uvrstil na eno od treh prvih mest), accoppiata (navesti je treba dva konja, ki se bosta uvrstila na prvo in drugo mesto) ter duplice (določiti je treba dva zmagovalca dveh zaporednih dirk)« so čudežne besede, o katerih razmišljajo prisotni. Najteže je zadeti »accoppiato«, najlaže »piazzato«. Za stave lahko potrošiš od 100 lir dalje, prejmeš pa navadno za »vicente« enkrat ali dvakrat toliko, za »piazzato« samo enkrat toliko, za »duplice ali accoppiato« tudi desetkrat toliko, kot si igral. Prisotni največ igrajo accoppiato (v vsaki dirki približno 4.000 stav), duplice (približno 900 stav), vicente (približno 800 stav) in piazzato (približno 300 stav). Na vsaki dirki (vsako nedeljo jih je osem, v sobotah pa sedem) Tržačani potrošijo torej približno skupno 600.000 lir. Vsi »športniki« pazljivo proučujejo konje, razdaljo (navadno 1600 metrov, če ne pa 2.080 metrov), čas, v katerem konj preteče 1.000 metrov (od 1.22" do 1.30" za tržaške konje, ker drugi boljši konji pretečejo navedeno razdaljo tudi v času 1.16"0), kdo vodi konja itd. Vse to vpliva na izbiro konja. Na vsaki dirki navadno nastopi od 6 do 9 konj, včasih pa nastopajo tudi štirje konji. Vsaka tekma ima svoj naziv, določeno vsoto denarja, ki je na razpolago lastnikom konj. V nedeljo, 8. aprila, so konji tekmovali za nagrado breskev, jabolk, mandeljnov, pomaranč, česenj itd. (skupna vsota je znašala približno 200.000 lir); glavna dirka (za 460.000 lir) pa je bila za nagrado evetja. Prihodnjo nedeljo pa so na sporedu dirke z drugimi nazivi. Največji konjski dirki sta Velika nagrada mesta Trst (1600 metrov — 4.000.000 lir) in Velika nagrada predsednika republike (3.219 metrov — 4.200.000 lir), ki sta na sporedu 3. junija in 26. avgusta.

Bralci se sedaj lahko vprašajo, kateri so najboljši konji? Tržaško dirkališče ima precejšnje število konj (več kot 100), ki pa ne nastopajo vsako nedeljo. Sedanji najboljši konj je 9-letni Rombo (Bowman Hanover in Azza), ki je zmagal tudi v nedeljski najvažnejši dirki. Rombo, ki ga vodi Ciolli, je v zadnjih petih dirkah štirikrat zmagal v času 23,9, 27,4, 24,6 in 22,7 in se enkrat uvrstil na drugo mesto (25,4). Med najboljšje spada tudi 5-letni Arceo (Festival in Evasa), ki je v zadnjih sedmih dirkah kar v šestih bil prvi v časih 26,8, 25,8, 25,2, 26,2, 28,3 in 24,4 ter enkrat drugi (27,7); vodila sta ga Belladonna in Quadri. Tudi 3-letni Rio del Diavolo (Tenebroso in Chouette) mnogo obeta. V šestih dirkah je bil štirikrat prvi, enkrat drugi in enkrat četrti, v najboljšem času 28,5. Velik nasprotnik Ria del Diavola je 3-letni Centauro (Chestertown in Corenna), ki je bil štirikrat prvi, dvakrat drugi in enkrat tretji. Tudi Ozzano (7 let) je dober konj. Do nedeljske dirke je štirikrat zmagal in dvakrat bil drugi, v nedeljo pa je popolnoma odpovedal in se ni uvrstil med prvo četvorico. Omeniti je treba tudi druge kvalitetne konje, kot so: Neopiave (8 let), Claudio del Volano (7 let), Scansafrasca (5 let), Pappone (7 let), Tindari (7 let), Rondello (4 leta), Nord (4 leta), Iraniano (4 leta), Radar (3 leta), Cere (3 leta) in Bisca (4 leta).

Kateri so najboljši vodiči? Na Montebellu tekmuje približno 30 vodičev, med katerimi se posebno odlikuje Belladonna, ki je letos v enem mesecu dirk (dirkališče Montebello je bilo, kot znano, zaprto več mesecev zaradi spora Tržačanov z zvezo UNIRE) bil 13-krat prvi. Na drugem mestu je Zeu-

gna (6 zmag), sledita Quadri in Jegher (5 zmag) in nato Destro, Ciolli (4 zmage), Serafini in F. Mescalchin (3 zmage) itd.

V nedeljo Tržačani niso prisostvovali samo dirkam na Montebellu, temveč so bili duševno prisotni tudi v Neaplju, kjer je bila na sporedu največja evropska dirka »G. P. Lotteria di Agnano«, ki je ena največjih dirk na svetu. V Italiji bo letos na sporedu več zanimivih dirk, kot na primer: Derby (Rim, 29. junija — lir 21.000.000), G. P. delle Nazioni (Milano, 25. novembra — lir 15.000.000), G. P. Nazionale (Milano, 2. junija — lir 12.600.000) itd.

Od leta 1951 je bilo 11 velikih nagrad stave Agnano. Pravico do nastopa imajo samo najboljši konji (vpisanih je bilo več kot 50, izbrali pa so jih le 21, jih razdelili v tri skupine po 7 in prva dva iz vsake skupine imata pravico do nastopa v finalu).

Oglejmo si, kako so doslej potekale dirke. Leta 1961 (6.000.000 lir) je bil prvi 5-letni Bayard (Bottoni) v času 1.20"3, drugi Agrio. Leta 1952 je zmagal 7-letni Birbone (V. Baldi), ki leto prej ni mogel prodreti na prva mesta. Bayard je bil izločen že v predtekmovanju. Agrio je bil porovno drugi. Zelo bojovita je bila dirka leta 1953, na kateri je bil ponovno prvi Birbone pred Tryhusseyom in Bayardom. Vsi so mislili, da bo Birbone zmagal tudi leta 1954, ker je ta v predtekmovanju odpravil z lahkoto vse nasprotnike, toda v finalu je v končnem sprintu bil prvi ameriški konj Saint Clair (O. Baldi). Birbone je popustil, tako da sta se na častni mesti uvrstila Unico in Douglas. Velik favorit leta 1955 je bil Hit Song, toda v finalu sta se povsem nepričakovano pojavila 10-letni Birbone in Bayard, ki sta ga prehitela prav pred ciljem. Ta je bila zadnja dirka Birbona in njegov zadnjih velik uspeh. Leta 1956 je z veliko lahkoto in premočjo zmagala znana francoska kobila Gelinotte (6 let), ki je postavila nov višek dirke: 1.17"8! Drugi je bil Assisi. Gelinotte se je predstavila v Neaplju tudi leta 1957, potem ko je »gospodarila« po vseh dirkaliških Evrope. Tedaj se je nenadoma pojavil 5-letni Tornese (Santi), ki je prav na cilju porazil Gelinotte v času 18,5. Leta 1958 je Tornese pod vodstvom Brighentija bil ponovno prvi v času 1.17"9. Drugi je bil Orco, tretji Crevalcore. Tornese bi moral zmagati tudi leta 1959 in res je začel dirko na prvem mestu, toda 7-letni Icare IV. (Baroncini) ga je na koncu prehitel. Icare IV. je postavil nov višek dirke s časom 1.16"7. Tornese se je pod vodstvom Ossanija uvrstil šele na 6. mesto. Ker sta bila iz tekmovanja izločena Jamin in Crevalcore, so strokovnjaki mislili, da se bo leta 1960 odvijal boj med Icarom

IV. in Tornesejem. Med dirko pa je bil v vodstvu Nievo, Tornese in Icare IV. sta popustila, tako da je mladi konj z lahkoto zmagal. Lani se je Tornese, favorit tekmovanja, uvrstil na drugo mesto. Prav na koncu dirke je zmagala francoska kobila Kracovic. Drugi je bil Tornese, tretji Quick Song, četrti pa Nievo.

Leto 1962, Tornese ima že 10 let in ni več favorit tekmovanja, čeprav upa na končno zmago, da tako izenači višek Birbona (3 zmage). Lani in predlanskim ni uspel, kaj pa letos? Letošnji veliki favorit je francoska kobila Newstar, ki je tudi zmagala v znani dirki Prix Amerique v Parizu. Američani so poslali Firestara, za Italijane so nastopili Tornese, Crevalcore, Rubello in Guiglia ter Quick Song. V prvi izločilni dirki sta se Tornese (1.18"0) in Elise Hanover z lahkoto uvrstila v finale, prav tako Newstar in Crevalcore. V tretji dirki zmagala Quick Song, druga pa je Guiglia. V finalu je res Newstar v vodstvu in ko že vsi mislijo na njeno končno zmago, se pojavi Tornese, ki jo prehitel pred ciljem. Utrujena kobila se ni uvrstila niti na prva mesta. Na drugem mestu najdemo starega Crevalcoreja.

Tornese je tako zaključil svojo kariero z veličastno zmago (zmagal je skupno več kot 300 milijonov).

Portugalska svetovni prvak

V Santiagu del Chile je bilo v prejšnjem tednu na sporedu svetovno prvenstvo v hokeju na kotalah. Tekmovanja se je udeležilo 10 držav, 4 iz Južne Amerike in 6 iz Evrope. Tekme so kakor vedno potekale v znamenju premoči Portugalske in Španije. Portugalci so zelo plodoviti igralci, saj so v 9 tekmah (oziroma bolj v osmih, ker se je zadnje srečanje končalo neodločeno 0:0) zabili nič manj kot 60 golov, preiel pa samo 9. Španija je bila zelo dobra v obrambi (samo 8 golov), medtem ko je bil napad nekoliko šibak (33 golov). Portugalska in Španija sta z lahkoto odpravljali nasprotnike in se pripravljali na zadnje medsebojno odločilno tekmo. Italija je v prvih tekmah zaigrala neodločeno (2:2) tako proti Zah. Nemčiji, ki se je uvrstila na zadnje mesto, in proti Švici, ki je četrta na končni lestvici. Italijani so tako izpustili vsako pranje na holiši uspeh in so se pripravljali braniti, kot vedno, tretje mesto na lestvici. Italija je sicer porazila Španijo (2:1), toda nadaljnje srečanje proti Portugalski je zaključila neodločeno (2:2), potem ko je celo dolgo časa vodila. S temi uspehi se je Italija uvrstila na drugo mesto. Če bi ne izgubila dveh dragocenih točk bi bila v nedeljno svetovni prvak. Ker se je odločilno srečanje med Portugalsko in Španijo končalo neodločeno (0:0), je Portugalska ponovno osvojila svetovno prvenstvo.

Končna lestvica: 1. Portugalska (16 točk), 2. Italija (15), 3. Španija (15), 4. Švica (10), 5. Argentina (10), 6. Urugvaj (7), 7. Nizozemska (6), 8. Čile (5), 9. Brazilija (3) in 10. Zah. Nemčija (3).

ŽENA IN DOM

NASA PREHRANA SPOMLADI

Znano je, da pravilna prehrana ohrani in krepi zdravje, večja sposobnost do dela in podaljšuje življenjsko dobo. Človeškemu organizmu so potrebne določene snovi, katere mora telo dnevno prejemati v določenih količinah; to so ogljikovi hidrati, maščobe, beljakovine, poleg teh pa potrebuje telo vodo, rudninske snovi in vitamine. Slednji so zelo važni za človeški organizem in se nahajajo predvsem v zelenjavi. Ker pa jemo pozimi malo zelenjave, se spomladaj potrebe po vitaminih še povečajo. Iz tega razloga so ljudje spomladaj bolj utrjeni, blede, zaspani, odpornost proti nalezljivim boleznim pade, starčki pogosto umirajo in stanje tuberkuloznih bolnikov se v tem letnem času poslabša. Vsega tega je večkrat kriva nepravilna prehrana.

V naši prehrani je premalo zelenjave in še to, ki jo uživamo, je pripravljena na tak način, da se v njej uniči večina vitaminov, rudninske snovi pa se zavrežejo z vodo, v kateri se zelenjava kuha. Zapomnimo si, da je treba kuhati zelenjavo vedno pokrito in samo toliko časa, kolikor je nujno potrebno, da se omehča. Krompir kuhajmo vedno neolupljenega.

Dnevno uživajmo tudi mnogo sveže zelenjave in sadja. Pri nas imamo navado, da uživamo v surovem stanju le razne zelene solate in sadje; drugi narodi, recimo Švicarji, pripravljajo tudi drugo vrsto surove zelenjave na okusen način. Špinačo, cvetačo, repo, korenje, peso n. pr. na drobno razrežejo in zabelijo s kisom in oljem ter začinijo s peteršiljem, česnom in čebulo. To polijejo včasih s kislo smetano ali z majonezo.

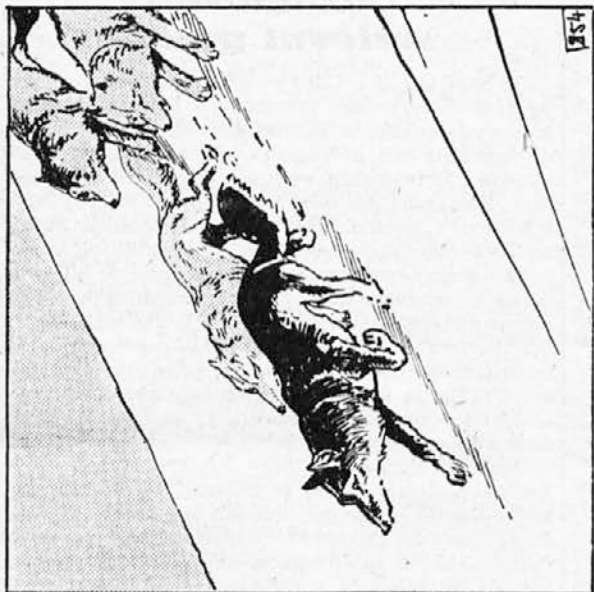
Večkar so nekateri mnenja, da je mleko samo za otroke, vendar se motijo, ker vsebuje mleko mnogo beljakovin, rudninskih snovi in vitaminov, ki jih tudi odrasli potrebujejo. Zato naj bi ga tudi odrasel človek užival vsaj četrt litra dnevno.

Mnogo napak delamo tudi z razdelitvijo dnevnih obrokov hrane. Zajtrk je šibak, kosilo obilno, večerja pa v poznih urah in včasih pretežka. Bolje je razdeliti hrano na 5 obrokov, zajtrk naj bo obilnejši, malice majhne, kosilo srednje, večerja bolj lahka, kake 2 do 3 ure pred spanjem.

Ta navodila veljajo za vse leto, ker pa je organizem zaradi pomanjkanja vitaminov, sonca in zraka preko zime oslabiljen, jih je treba tembolj upoštevati spomladaj.

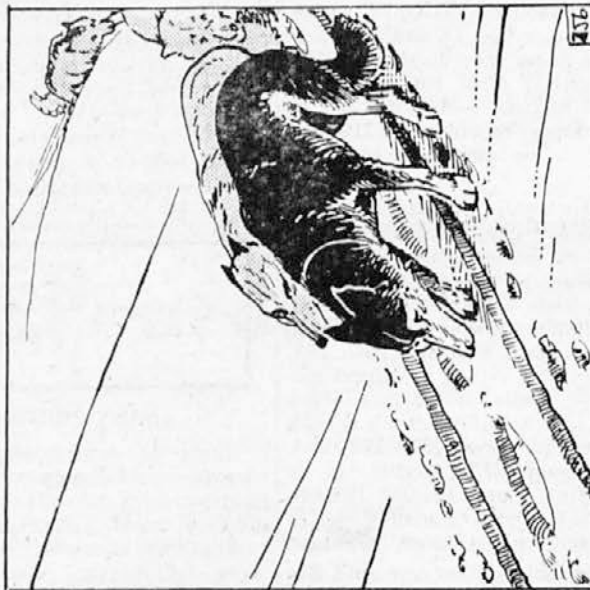
253. Kazan je ponosno stopil k Sivi, ona pa mu je nežno položila glavo na vrat. Dvakrat se je že njen zvesti tovariš boril zanj na življenje in smrt, dvakrat si jo je v boju pridobil. Počasi sta odkorakala z jase proti gozdu. Pod prvim drevesom sta se obrnila in Kazan je videl, kako so se psi trgali za ostanke nekdanjega vodnika.

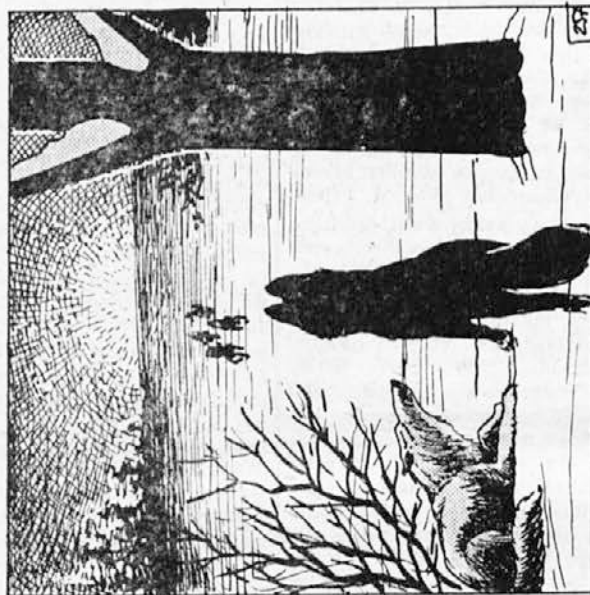
254. Kot zmagovalec je postal Kazan novi vodnik pobeglih psov. Nekaj časa je lovil z njimi v okolici kraja, kjer je po dolgi lakoti podrl prvi plen, ko pa so se pokazali prvi znaki prihajajoče pomladi, je popeljal svoje krdelo proti jugu. Psi so mu voljno sledili, saj je pot vodila proti obljudenim krajem, Siva pa se je obotavljala.

255. Ko so nekega dne pritekli na vrh hribova, je njihove korake zaustavil človeški glas. Daleč pod seboj so na širni ravnini zagledali sani s šestimi vpreženimi psi, za njimi pa je stopal mož in jih pozival: »Hoj! Hoj!« Ta klic je Kazan dobro poznal! Kri mu je zaplala v žilah, Vendar je previdno počakal, da je vprega izginila za obzorjem.

256. Čez nekaj časa se je približal svežim sledovom. Psi so mu radi sledili, ko jih je kake dve ali tri milije vodil po njih. Siva pa je postajala čedalje bolj nemirna in začela zaostajati. Sneg je križalo čedalje več sledi. Blížali so se poštni postaji, kamor so se v prvih pomladnih dneh namenili številni lovci prodajati svoj zimski plen.

257. Ob poštni postaji je moralo biti zbranih veliko ljudi. Visoko na večernem nebu so migljali odsviti ognjev. Siva je prestrašena obstala in se skrila pod grm. Kazan se je ustavil ob njej in s kratkim laježem pozval tudi pse, naj se zaustavijo. Toda niso ga poslušali. Stekli so naprej proti ognju in ljudem, proti sanem in svojim vpreženim tovarišem.

258. Kazan jim je, gnan od mogočne sile, počasi sledil. Že je videl plamene, že je slišal petje in smeh, krike otrok in lajež številnih psov. In pozabil je na previdnost, pozabil je na svoje sovražstvo do ljudi, da, pozabil je celo na zvesto Sivo. Preslišal je njen tožeci, prestrašeni klic in se kot siva puščica pogнал proti ognjem in ljudem.

Za
naše
najmlajše

43

PO
POVESTI

J. OLIVERA
CURWOODA

RIŠE:
M. MUSTER